

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
I stolp, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
resen pondeljke in
dneva po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rekopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2325

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Cekovni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.707

28. oktober in KDK

Nasledstvene države bivše avstro-ogrsko monarhije stopajo te dni v desetletnico obstoja. Preteklo nedeljo je praznovala sosedna Avstrija zgodovinski dan, ko so se sestali nemški poslanci sedanjega avstrijskega ozemlja in sklenili, da se osnuje samostojna Avstrija, da se skliče ustavotvorna skupščina, ki naj sama odloči, kakšna bo bodoča oblika in vsebina države. Bratska Češkoslovaška je že od pričetka tega tedna v slavnostnem vrvenju. Vsi slovanski narodi, pa tudi nemški aktivisti tekmujejo, kako naj se uradni 28. oktober proslavi dostojno državljano, katerim so veliki dogodki pred desetimi leti izročili državo, da jo upravljajo po svoji uvidevnosti, ljubezni in politični zrelosti. Kako velik pomen pripisujejo češkoslovaški politiki tej obletnici, se vidi že iz tega, da bodo slavnosti zavzele cel teden, da se že celo leto debatira o tem, kakšna vlada naj bo na krmilu, da bi prišla enotnost državljanov v pogledu na državo tem bolj in čim učinkovitejšo do izraza. Kajti mlad narod rabi stalno netiva za državljansko vzgojo, da si svoj državo duševno prilasti, da vidi v njej živ organizem, ki vzbuja narodni ponos, poštrevnost, ki vidi v sebi gotovo poslanstvo v svetu v prid splošni civilizaciji in kulturi.

Tudi mi Slovenci gremo nasproti dnevu, ko se je za nas prelomila preteklost in smo prvič — v modernem pojmu države — sprejeli nase čast in oblast svoje zemlje. Bliža se nam 28. oktober, živ vrelc neusahljive vere v našo bodočnost, zaupanja v delo bodočih rodov in pričevanja o tem, kaj pomeni za nas lastna, narodna država. Deset let že rastejo naša mesta in postajajo imena, ki se imenujejo daleko preko domačih mej. Deset let se pišejo razsodbe v maternem jeziku in deset let je že, odkar ima slovenski narod v uradih svoje zemlje svojega sina-uradnika. Deset let dela za gospodarsko osamosvojitve, za domačo izrabo domače zemlje, deset let intenzivnega razmaha slovenskega znanstva, kateremu se ni treba več skrivati v tajne klube. Vseposod dokaz, da je lastna država nekaj velikega, dobrotornega in uresničenje zadnjega cilja civilnega človeka.

28. oktober bo za nas Slovence imel še poseben pomen. Narod, ki ima tako redko kdaj priliko, da se spominja velikih dni svoje zgodovine, in ki ima tako malo takih obletnic kot mi, občuti še prav posebno spomin na dni, ko se je za skupno stvar skupno delalo in ko smo se znašli vsi kot eden v eni misli: Lastna država se nam je rodila. Strankarski rog je obmolnil; voditelji strank so sedeli lahko pri skupni mizi; pristajali vseh političnih gibanj so bili kot plaz, ki ima samo eno pot: V lastno narodno državo. Tu ni bilo ničesar hinavskega, ni težila še nikaka strankarska mora in priznati moramo, da smo se Slovenci vkljub svoji nedržavni zgodovini ponašali zrelo-državniško: Glede države ni bilo nobene licitacije!

Ne mislimo pri tem pobijati sistem strank ali zagovarjati kak utopičen idealizem, da bi bilo najbolje, če bi bili vsi eno. Med nami so velike gospodarske, kulturne razlike, različni pogledi na notranjo ureditev države, socialno zakonodajo ter vobče tempo državnega življenja. Eno pa nam je skupno: Kakor je družina ena vkljub temu, da se bratje in sestre ne strinjajo z vsakim korakom domačega gospodarstva, kakor je misel naroda skupna, naravna in organična, iz katere se ne more izstopiti radi premalega dobička kot iz delniške družbe, tako je misel države, zlasti še narodne, s toliko krvjo kupljene, skupna, naravna in organična, ter bi ne bilo govora o kaki politični zrelosti naroda, če bi se vsaj ob takih obletnicah ne znašli v eni misli na državo, in bi se vsaj približal Angležu, ki ob vsakem trenutku političnega življenja povdarja: Prav ali neprav, Anglija je moja domovina.

Ob desetletnici — žal — smo tej misli odločno povedali. Zalostna in usodna izguba v naši mladi državljanski vzgoji je izjava vodstva KDK, da se ne udeležijo proslave desetletnice države in da so bili dnevi pred desetimi leti, ko smo gradili skupen dom, dnevi nesreče. Prav posebno malenkostno luč pa vrže na nas Slovence dejstvo, da se nismo mogli zediniti niti na skupno ožjo proslavo 28. oktobra ter da bo organiziran narod ločeno korakal v slovenske domove in na prireditve, da bo od strani SDS prišla v ospredje strankarska politika in ne država.

Strankarska opozicija SDS in SKS je odšla skupen nastop in skupno proslavo. Ta korak bo politika zabeležila v črne bukve na-

Sisek zopet velik polom KDK

Stališče vlade še bolj utrjeno — Priprava za uzakonitev gospodarskih zakonov — Pomirjenje v radikalnih vrstah

Belgrad, 23. oktobra. (Tel. »Slov.«) Izjave, ki so jih podali na shodu v Sisku, so v nekaterih krogih vzbudile, kakor smo že poročali, precejšnje ogorčenje. V demokratičnih krogih zahtevajo, da se takemu defetističnemu delovanju napravi konec, da se podvzamejo koraki, ki bodo pokazali, da v naši državi ni dovoljeno izkoriščati svobodo govora na tak način, kakor to nekateri delajo. Vlada sama se s tem vprašanjem še ni bavila in tudi na današnji seji ministrskega sveta ni o tem razpravljala.

Prihodnje dni se bodo na sejo sestali vsi voditelji strank četverne koalicije. Na tej seji bodo obravnavali predvsem o nadaljnjem delovanju narodne skupščine, obenem pa o političnih zadevah.

Jasno je samo eno, da je shod v Sisku znatno poslabšal položaj KDK in obenem tudi onemogočil nadaljnjo akcijo Savčiča, kateremu so njegovi prijatelji napravili zelo slabo uslugo. V Belgradu je v političnih ozirih popoln mir, kajti večina poslancev je odpotovala v svoje kraje, da obvesti ljudstvo o poslednjih dogodkih ter se na licu mesta zainteresira za ljudske potrebe. Vlada pripravlja material za delo v skupščini. Posebno živahno se dela na izdelavi takozvanih gospodarskih zakonov. Tudi danes se je v predsedništvu vlade ponovno vršila seja ministrov gospodarskih resorov. Na njej se je razpravljalo o tem, kako se bo pomagalo pasivnim krajem. Načrt bo predložen ministrskemu svetu v končno odobritev. Današnjemu posvetovanju je prisostvoval predsednik Rdečega križa dr. Marko Leko. Doslej se prišlo prošnje za pomoč iz Mostara, Dubrovnika, Splita in Črne gore. Kakor smo zvedeli, se pomoč ne bo delila v denarju, marveč se bo največ dalo za delo v teh krajih. Tozadeven predlog se bo narodni skupščini v kratkem predložil.

V radikalnih krogih je opaziti znatno pomirjenje. Bivanje Stanojeviča v Belgradu in njegovo razpravljanje s prvaki NRS je ublažilo nasprotstva. Aca Stanojevič je dal vsem nezadovoljnim kratak nasvet, naj gredo med ljudstvo in naj si tam zasigurajo svoj položaj, da pa naj v pogledu politike, tako v državnem kakor v strankarskem, ohranijo popolno disciplino.

Krizman napada Pribečevića

Zagreb, 23. okt. (Tel. Slov.) »Slovenec« je že nedavno objavil vest, da Pribečevićevo politiko, kakor sploh politiko KDK, med drugimi ne odobrava bivši minister, sedanji poslanec SDS in župan varaždinski Hinko Krizman. Pribečević je odgovoril na naše tožne vesti, da ugotavlja, da so njegovi pristaji popolnoma složni in da popolnoma odobravajo njegovo politiko. Prošle dni je imel Hinko Krizman ožji sestanek s svojimi prijatelji v Varaždinu. Pri tej priliki je ostro kritiziral politiko KDK. Izjavil je, da so vodje fss popolnoma nesposobni, predvsem Jožef Predavec, ki da je doživel popoln neuspeh v odseku za narodno gospodarstvo v zagrebškem oblastnem odboru. Razen tega je izjavil Kriz-

man, da so samostojni demokrati želeli ozdraviti radičevske gospodarske organizacije, predvsem Seljaško banko. Glavno zadružno in Festetičovo imetje. Ko pa so opazili, v kakšnem stanju so vsa ta podjetja, so poskuse opustili. Nadalje je Krizman dejal, da se osebno sploh ne strinja s politiko KDK, ker da je pasivna, zastoj troši energijo hrvatskega naroda. Od nje ne bo nihče imel nobene koristi. V zvezi s takim razpoloženjem je zanimivo ugotoviti, da Krizman v poslednjem času redko prihaja v Zagreb, čeprav je preje mnogokrat prihajal. To je tembolj značilno, ker je Zagreb sredi politike KDK. V njem sedaj stanuje Pribečević.

KDK politiko vodi loža

Zagreb, 23. oktobra. (Tel. Slov.) »Slovenec« vest, da so nekatere framazonske lože postale zelo aktivne in da se gotovi krogi KDK boje, da bi loža vplivala na Pribečevića, da bi se orijental v republikanski smeri (stvar, ki smo jo priobčili z rezervno), je izzvala veliko vznemirjenje med framasoni. V današnji belgrajski »Politiki« je dal Peter Lazarevič izjavo, v kateri trdi, da je izjavila velika loža »Jugoslavijac«, da se v ložah sploh ne obravnava o notranji politiki.

Ceprav je ta izjava samovoljna in daleč od resničnega stanja stvari, hočemo vendar omeniti dejstvo, ki je v prilog naših vesti. To so Pribečevićeve izjave, ki so sledile neposredno našim vestim. Za vsakega človeka, ki misli s svojo glavo, povedo Pribečevićeve izjave, da ličijo njegovi dementiji bojazni.

KDK snuje milico

Zagreb, 23. okt. (Tel. Slov.) Med pristajši KDK se širijo najneverjetnejši glasovi v zvezi s političnim položajem. Tako se zatrjuje, da je poslovni odbor KDK sklenil ustanoviti narodno milico v svrhu teroriziranja političnih nasprotnikov. Njeno jedro bi tvorili Orjunaši, ki so samostojno-demokratsko orientirani. Kakor je zvedel Vaš dopisnik, so te vesti popolnoma resnične.

Razentega se govori, da je zadnja Pribečevićeva izjava o pravici ljudstva, da se poslužijo kakršnihkoli sredstev, grožnja političnim činiteljem, da bi se uklonili pred KDK. Med temi je najbolj fantastična vest, ki se že širi

ših prvih dni. Noben izgovor ne pomaga; za državo so licitirali po strankarskem trenutnem položaju. Morda je bila zveza z Nemci pred vojno proti prodirajočemu slovenskemu ljudstvu pod zastavo SLS vsaj delno strankarsko opravičljiva, ker je bil v monarhiji političen kurz nemški. V narodni državi bojkota

tako velikega dogodka ne opraviči noben izgovor.

Dobro je, da je slovenski narod organiziran v SLS, da se bo z njo kot doslej posvetil vnovič državi. Za zgodovino pa bo ostalo: Kjer narod, narodno in državno delo, tam samo SLS!

Seja ministrskega sveta

Belgrad, 23. okt. (Tel. Slov.) Pod predsedništvom dr. Korošca se je zvečer vršila seja ministrskega sveta, na kateri se je razpravljalo o tekočih resornih zadevah ter predvsem o delu v skupščini. Razpravljalo se je tudi o nekaterih političnih zadevah.

Politika pretiravanja

Čim na nižji stopnji duševnega razvoja je kdo, tem bolj je dostopen pretiravanju. To resnico moremo vsak hip opazovati v vsakdanjem življenju in znano je, da najbolj pretirava otroci, ki še nimajo pravega merila za življenje in stari, ki to merilo izgubljajo. Res naobraženi in pametni ljudje pa ne bodo nikdar podlegli napaki pretiravanja, ker poznajo življenje in ker znajo izluščiti iz govorice jedno resnice.

Kakor pa je v življenju, tako je tudi v politiki. Resni in dalekovidni državniki nikdar ne pretiravajo in sploh ne govorijo mnogo. Oni ne bodo nikdar stavili pretiranih zahtev, a tudi ne bodo nikdar pretiravali strankarskega boja. Resen politik ve, da sme zahtevati samo to, kar je zanj dosegljivo, za kar ve pot, ki mu donese zaželeno. Če zahteva kaj več, potem je njegova zahteva samo prazna obljuba, ki prej ali slej mora njegove pristaje razočarati. Kajti tudi najbolj priprosto volivec se mora enkrat naveličiti večnih neizvršenih obljub in tudi analfabetški volivec bo raje sledil politiku, ki obljubljenosti tudi izvrši, kakor pa onemu, ki ostane vedno na dolgu. Obljuba pa dela dolg.

A tudi strankarskega boja ne bo pretiraval noben resen politik. Kajti tudi najbolj ogorčen strankarski boj ne sme nikdar postati cilj, temveč ostane vedno le sredstvo. Proti nasprotniku se bori uvideven politik samo zato, ker mu ovira izvrševanje njegovega programa, ne pa zaradi boja samega. Še manj pa se bo spozabil neobražen politik v boju do prostosti, da bi psoval in klevetal nasprotnika, temveč bo tudi v največjem boju spoštoval nasprotnikovo osebnost in njegovo prepričanje, če izvira to iz idealističnega naziranja.

Za res kulturne dežele so vse te ravno-kar napisane resnice tudi nekaj čisto samoposebi umljivega in politik, ki bi zgradil svojo politiko na pretiravanju, bi kaj hitro odigral in naj bi bil še tak mojster zgovornosti in političnega taktiziranja. Nič mu ne bi pomagalo, ker pretiravanje ne vzdrži kritike.

V Jugoslaviji, ki je še mlada tvorba in ki še nima dosti izkušenj, je seveda tudi še politika pretiravanja v modi. In kdo bi se čudil. Vsaj bi lahko na prste sešteli one poslance, ki so bili že v kakem drugem parlamentu ko belgrajskem. Vendar ne moremo smatrati razne naše pokrajinske sabore kot polnopravne in polnovredne parlamente, kakor je bil n. pr. dunajski! Za mlade ljudi je seveda tudi nekdanji sabor višek parlamenta in ponosni so celo, da presojajo preteklost nekritično.

Pretiravanje je torej znak nenaobraznosti in zastarelosti in zato se ga bo resen politik ogibal, ker ve, da s pretiravanjem diskvalificira. Politiki od KDK pa žal do tega spoznavanja še niso prišli in oni se na pretiravanju naslanjajo, ko da bi bila za nje infantilna politika višek.

Samo preglejte njih liste in prečitajte njih izjave, kako naravnost bobni v njih pretiravanje. Najmanjša praska v Belgradu in v Zagrebu, že pišejo o pokolju, majhna slučajna nerodnost in listi bodo polni o balkanizmu in sličnem. Pretiravanje na vsej črti in ob vsaki priliki.

Pa da bi se zadovoljili samo s pretiravanjem na političnem polju. Ne, gredo še dalje in uživajo, kadar zanašajo to svoje pretiravanje še na gospodarsko polje. Kako divje so pisali proti zunanemu posojilu države, pa čeprav so vedeli, da bo to posojilo koristilo tudi Hrvatim in vsem prečanom! S slastjo so iznašali pred svet vse naše napake in zadovoljno so si meli roke, če je naš kredit padel. Kakor da ne bi tudi njih ljudje imeli škodo od tega.

V zadnjem času pa so začeli pisati tudi proti dinarju in njih zaslepljenost gre očitno tako daleč, da bi vriskali, če bi dinar padel in bi izgubili sami premoženje. Čisto pravilno je nastopil proti tej neverjetni zaslepljenosti zagrebški »Jugoslovenski Lloyd« in poudaril, da naj se nihče ne domišluje, da je dinar le srbska valuta. Nasprotno je dinar valuta Srbov, Hrvatov in Slovencev in če bi tudi vsa Jugoslavija razpadla, bi vendar ostal dinar tudi denar Hrvatov.

Naravnost v katastrofo vodi ta politika pretiravanja in ni mogla KDK pokazati v večji nagoti svoje nesposobnosti, kakor da je čisto zašla v politiko pretiravanja. Tako popolno je KDK v tej politiki, da je ravno ona prava reprezentantinja te politike, da je politika KDK identična s politiko pretiravanja.

Kakor vsaka politika pretiravanja, tako bo tudi politika KDK propadla. Da pa ne bo

od te katastrofne politike trpel tudi naš narod, bo naša skrb in zato bomo s podvojeno silo šli v boj proti KDK, ki hoče s svojim pretiravanjem zavesti tudi slovenski narod v nesrečo. Infantilne politike slovenski narod ne potrebuje!

Pred razpravo proti Punišu Račiču in tov.

r Belgrad, 23. okt. (Tel. Slov.) Zagovornik Puniša Račiča, dr. Branivoj Novakovič je poslal pravosodnemu ministru akt, v katerem zahteva, da se razprava proti njegovemu klientu takoj prične. V svojem aktu Novakovič izjavlja, da ni nobenega razloga, da bi se razprava proti Punišu Račiču, Jovanoviću-Lune in Tomi Popoviću še nadalje zavlačevala. V aktu naglašajo, da so vse priče tragičnega dogodka 20. junija v narodni skupščini že bile zaslišane po preiskovalnem sodniku Milutinoviću. Zaslišanih je bilo 85 prič. Pravtako so bili tudi obtoženi že ponovno zaslišani in je zbran tudi dokazni material. Z ozirom na to smatra Novakovič, da je preiskava končana in da ni nobenega poudarka, da bi se s procesom nadalje odlašalo. Obenem se sklicuje na § 156. kazenskega postopka, v katerem je natančno določeno, da sme trajati preiskava 60 dni. Dosedaj se je preiskava proti Račiču vodila že štiri mesece, to je dvakrat več.

Ob tem procesu, ki bo gotovo eden naj-senzacionalnejših, kar smo jih imeli v naši državi, se mnogo razpravlja o prostoru, kjer naj bi se ta proces vršil. Razpravna dvorana belgrajskega sodišča je tako majhna, da ne more sprejeti niti vseh prič, ki jih je 85. — Glede kazni Račiča se vsi njegovi zagovorniki pripravljajo predvsem na to, da ovržejo obtožbo, ki se glasi na umor. Za Punišo Račiča je dosedaj 12 zagovornikov. Večje število se jih je tudi prijavilo tudi za ostala obtožena poslanca Jovanoviča-Lune in Tomo Popoviča.

Heinzel res odstopil

č Zagreb, 23. okt. (Tel. Slov.) Danes je zagrebski župan Heinzel poslal zagreškemu podžupanu Milutinu Majerju pismo, v katerem mu sporoča, da odstopa kot župan. Pismo navaja, da je gonja, ki jo je v zadnjem času prišel proti njemu del zagreškega tiska, izvirala iz osebnih motivov in političnega ozadja, ne pa radi klavniške afere, ki se je hotoma razpihala. Pritožuje se nad nekaterimi svojimi tovariši, pri čemer brez dvoma misli na nekatere federaliste, ki so si prizadevali odstraniti Heinzla, da bi prišel na njegovo mesto glavni urednik »Hrvata« Srkulj, ki je že enkrat bil župan. Nekateri federalisti, posebnoma mlajši, so nezadovoljni z delom starih federalistov, ker so mnenja, da ne bo nihče mogel nadomestiti Heinzla.

Kalodjera odstavljen

č Zagreb, 23. okt. (Tel. Slov.) Kakor se je pričakovalo, je prišlo na današnji seji obeh saborov starokatoliške narodne cerkve do popolnega razcepa med obema sektama. Za danes sta sklicala sabora upravno veče in dose-danji škof Kalodjera. Upravno veče je zborovalo v dvorani »Kola«, Kalodjera pa v starokatoliški cerkvi na Baroševi cesti. Sabor upravnega veča je bil zelo številno obiskan po poslancih žup, tako da je bila na saboru upravnega veča zastopana skoro vsa škofija. Na saboru škofa Kalodjera pa je bilo samo nekoliko poverjenikov. Sabor upravnega veča je sprejel novo ustavo in odstavil dosedanjega škofa Kalodjera. Izvolil se je kot upravitelj škofije starokatoliški župnik Ivan Cerovski.

Aretiran urednik

č Zagreb, 23. okt. (Tel. Slov.) »Narodni valc« poroča, da je bil njegov odgovorni urednik Krešimir Devčić aretiran in odveden v zapor. To vest priobčuje z velikimi črkami preko cele strani: »Krvavi režim dela. Aretacija odgovornega urednika »Narodnega valca«. Krvave razbojniške roke režima segajo na Hrvatsko.« Razume se, da je »Narodni valc« opremil to vest z najdivjejšimi besedami in napadi po svojem starem običaju.

Mezdna gibanja v Nemčiji

Düsseldorf, 23. okt. (Tel. Slov.) Pogajanja med delodajalci in delavci železne in kovinske industrije v Porurju so se razbila. Pričakujejo, da bo imelo več uspeha poravnalno postopanje. Delodajalci so izdali komunique, v katerem pravijo, da njihova industrija že itak preobremenjena in da ne vzdrži nadaljnega obdavčenja, pač pa sprejmejo poravnalno postopanje.

Pač pa je prišlo v tekstilni industriji do pomirjenja. Vodstvo delavskih strokovnih organizacij je sklenilo, da sprejme sklep razsodišča in je pozvalo vse članstvo, da se sklepu pokori in gre na delo.

Vojaška delegacija v Pragi

v Praga, 23. okt. (Tel. Slov.) Spomini na skupne boje v svetovni vojni in skupne naloge, katere sta imeli Jugoslavija in Češko-slovaška za zavarovanje miru v srednji Evropi in pri brambi svojih držav, so danes dovedli najvažnejše reprezentante jugoslovanske vojske v Prago, in sicer načelnika generalnega štaba generala Pešiča, njegovega namestnika generala Kalafatoviča, admirala Wickerhauserja in polkovnika generalnega štaba Živkoviča. Prišli so, da vrnejo obisk ko je prišel poleti češkoslovaški general Sirovy v Jugoslavijo na proslavo zmage na Ceru. Prisotnost generalov Pešiča in Kalafatoviča spominja tudi češkoslovaško javnost na velike dogodke pred desetimi leti na solunski fronti, ko je poživovalnost in samozatajevanje srbskega vojske prizadejalo osrednjim državam prvi veliki poraz in prisililo Bolgarsko in Turčijo h kapitulaciji ter zelo oslabilo vojaško pripravljenost Avstro-Ogrske in Nemčije. Vojaški voditelji osrednjih držav so takoj po solunski zmagi sklenili, da prosijo za premirje. General Pešič je bil takrat načelnik general-

nega štaba srbske vrhovne komande in je bil skupno s šefom operacijskega oddelka generalom Kalafatovičem v središču dogodkov na solunski fronti.

Obisk generala Pešiča bo nudil češkoslovaški javnosti priliko, spoznati moža, katere-mu je usoda radi njegove temeljite izobrazbe in visoke vojaške kariere določila odlično vlogo v nadaljnjem razvoju jugoslovanske vojske. Da je ta general zelo zmožen, se vidi že iz tega, da je še razmeroma mlad dosegel tako visok čin. On je odlični vojaški teoretik, obenem pa pisatelj in kritik ter ima velike praktične izkušnje. Osebnost generala Kalafatoviča pa je češkoslovaški javnosti znana že iz časa, ko so se vršila pogajanja za zvezno pogodbo med Češkoslovaško in Jugoslavijo. Admiral Wickerhauser je že v avstroogrski mornarici vžival sloves najspodobnejšega častnika. Proti koncu vojne je bil vpokojen iz narodnih vzrokov. Poleg admirala Price spada danes med najodličnejše člane jugoslovanske mornarice.

Minister, ki zakriva umore

v Budimpešta, 23. okt. (Tel. Slov.) V poslanski zbornici je prišlo danes do razburljivih debat in zelo hrupnih prizorov pri razpravi o študentskih nemirih. Opozicija je ljuto napadala drž. tajnika v notranjem ministristvu Sztranyavszkega, ker je pristransko potom policije postopal s študenti, dočim je policija z delavci postopala strogo. Dasi sta prosvetni minister Klebelsberg in notranji minister Szitovsky obljubila, da v bodoče ne bosta trpela nobenih izgredev več, ni ponehal hrup v zbornici. Demokratski poslanec Fabian

je očital Sztranyavszkemu, da kljub temu, da je vedel, kdo je izvršil bombni atentat v Szongradu o božiču 1. 1923., pri katerem so bile ubite tri osebe, ranjenih pa je bilo 25, ni ničesar ukrenil, ker so bili storilci pripadniki žuvarjev madjarskega plemena; Fabian mu je očital, da zakriva umore. Predsednik zbornice je radi teh očitkov poklical poslanca Fabiana pred disciplinarni odbor. Ministrski predsednik Bethlen je po seji izjavil častnikarjem glede te afere, da se bo moral eden od teh dveh za to pokoriti.

Tekma med velesilami

v Milan, 23. okt. (Tel. Slov.) Kakor Francija in Anglija, je tudi Italija objavila dokumente o mornariškem vprašanju, in sicer besedilo njenih odgovorov Angliji in Franciji. Iz tega je razvidno, da je Italija predlagala, da se ustavi graditev velikih bojnih ladij v času od 1931 do 1936.

Churchill pa je naglašal v nekem svojem govoru, da se Anglija drži načela Balfourjeve note, da morajo dohodki reparacij in odplačila dolgov zaveznikov kriti angleška plačila Ameriki. Nadaljnjih žrtev Anglija ne more do-prinesti, ker je že itak žrtela zaveznikom dve milijardi funtov vojnih dolgov.

Grška znižala armado

v Atene, 23. okt. (Tel. Slov.) Kakor pišejo listi, je vlada kot posledico pogodb z Rimom in Belgradom sklenila, da proračun vojnega ministristva zniža za 100 milijonov drame s tem, da razpusti en armadni kor in tri divizije in vpokoji 1000 častnikov. — Včeraj ponoči je bil v nekaterih vaseh okoli Korinta in v Korintu samem zopet potres z močnimi sunki, ki so trajali dalj časa. V nekaterih vaseh je potres napravil škodo. Prebivalstvo je prestrašeno in biva na prostem.

Desetletnica Avstrije

v Dunaj, 23. okt. (Tel. Slov.) Danes se je vršila na Dunaju prva slavnost o priliki desetletnice, odkar je bila ustanovljena avstrijska republika. V spomin na znamenito sejo nemških poslancev v bivšem avstrijskem državnem zboru in v deželnih zborih, na kateri se je dne 21. oktobra 1918 sprejel soglasni sklep, da je narod Avstrije odločen, da sam določi bodoči državni red in ustvari samostojno Nemško Avstrijo, se bo po današnjem sklepu vzidala v razpravni dvorani spominska plošča.

Avstrijski proračun

v Dunaj, 23. oktobra. (Tel. Slov.) Na današnji seji narodnega sveta je vlada predložila državni proračun za l. 1929. Proračun predvideva 1777.6 milijonov šilingov dohodkov (1631 milijonov v l. 1928) in 1742.5 milijonov šilingov izdatkov (1595.4 milijonov v l. 1928). Prebitek znaša 35.1 milijonov šilingov (35.6 milijonov v l. 1928). Finančni minister dr. Kienböck je navajal, da v tem proračunu ni nobenih presenečenj. Proračun je sestavljen v znaku stabilnosti. Proračun je sestavljen po načelu, da si mora državna uprava postaviti kot načelo čim največje štedenje.

Zoper proslavo Combese

v Paris, 23. okt. (Tel. Slov.) Na banket, na katerem bo Herriot pri slovesnem odkritju Combesevega spomenika imel velik govor, se je dosedaj prijavilo nad 2000 udeležencev. Po protestu škofa v Larochele se je sedaj tudi nadškof v Bordeauxu kardinal Andrieu postavil proti tej proslavi. Izjavil je, da imajo vsi katoliki Francije pravico, protestirati proti proslavljanju Combese in njegovega vse obsodbe vrednega režima, ker Franciji ni prinesel samo verske vojne, temveč je tudi za svetovno vojno oslabil s sistematičnim zanemarjanjem armade.

Slovenci v Italiji

SOLA V SLUŽBI FAŠIZMA.

Kraljevi šolski oskrbnik Mondino v Trstu je sklical 20. oktobra vse šolske nadzornike in voditelje Julijske Benečije ter jim dal programatična navodila za njihovo delovanje. Po ugotovitvi, da je nepotrebno v teh krajih, baviti se mnogo z vprašanjem šolskega obiska, ker je prebivalstvo samo dovolj zavedno, da zna spoštovati pomen šole, je spregovoril o predmetu, ki splošno dela sive lase fašističnim poglavarjem: o drugorodelih. Z zadovoljstvom je poročal o dokončanem prestavljanju učiteljev in kako je storil vse mogoče, da bi vsaka odločba bila pravična, zakonita in uravnana po človeških kriterijih. Veliko da se je razpravljalo o prestavljanju drugorodnih učiteljev v druge pokrajine kraljestva. »Potrebni so in bodo taki ukrepi, da se ohrani v novih pokrajinah nedotakljivost naše šole, kar pomenja nedotakljivost naše domovine. Odstanjen bo iz pokrajine vsak učitelj, ki bo več ali manj odkrito deloval v nasprotju z domovino in režimom.« Tako je izjavil med velikim odobravanjem poslušalcev. Za poudarjanje krščanskega nauka da veljajo določbe novega učnega načrta ki ne vsebuje več izjem prejšnje zakonodaje za nove pokrajine. Izrazil je pričakovanje, da bodo učitelji brez dvoma prevzeli verski pouk v svojih razredih. Duhovnikom ga bodo prepustili, kadar bo oportuno in potrebno. Kakor vsi drugi fašisti, je tudi on poudarjal, da šolska oblast sicer visoko spoštuje vero, nikakor pa ne bo dovolila, da bi se pod plaščem vere delala politika proti italijanstvu. Naročil je, da morajo vsi učitelji pozitivno podpirati društva »Lega Nazionale« in »Italia Futura« ter »Opera Nazionale Balilla«.

SLOVENCE LOVE NA LIMANCE.

Kako se fašisti trudijo, da bi Slovence pridobili Delijo črne srajce, čepice, knjižice, peresa, svinčnike, sladkorčke in kdo ve kaj še. Največ uspeha jim obljubljajo poštinske kolonije. Livorno je obkrožilo in vzdalo pri morju 50 otrok iz Kobariada. Rim je prevzel otroke iz Tolmina, Benetke iz Podbrda, Turin iz Komna, Firenze iz Vrtojbe, Benevento iz Sv. Lucije, Brescia iz Bovca, Cremona iz Mirna, Forli iz Vipavskega trga, Imperia iz Trnovca in Temnice, Modena iz Soče, Novara iz Črniča, Padova iz Črknega, Pescara iz Grgarja, Reggio iz St. Vida, Rieti iz Breginja, Rovigo iz Sempasa, Salerno iz Stanjela, Terni iz Kanala, Trapani iz Smartnega, Varese iz Opafegasela, Vercelli iz Log in Viterbo iz Čepovana.

Sam priznavajo, v kakšne namene naj to služijo.

»Neglede na neutajljive gmotne dobrrote ustvarjajo te zveze niti simpatij in bratovstva med stari Italijanskimi mesti in novimi kraji, ki so po vojni vstali k novemu življenju, spominjajo dobre obmejne državljane, kako mislijo in delajo zanje oni iz notranjosti.

Prav ničesar ne opuščamo in z vsemi silami delamo na to, da bi drugorodel (Slovenec) imeli vti, kako domovina misli nanje in jih podpira. Oni pa od svoje strani ne zakrivajo svojega priznanja in hvaležnosti, če izvzamemo nekaj običajnih izjem, ki potrjujejo pravilo, ter pošiljajo svoje malčke sedaj prav radi v vrste Balille.«

Velikodušnost fašistov.

To plačilo je prišlo te dni nad razveseljeno, v solncu se smehljajočo, nad vse srečno Gorisko. Nekaj čisto novega, nepričakovane: gorško mesto bo dobilo »Dom Ballille« za 1.500.000 lir. To je bilo seve nujno potrebno! Saj zvesto prebivalstvo je na to odklikovanje komaj čakalo. Pa tudi Tolmin bo imel svoj »Dom Ballille«, ta bo pa stal samo 250 tisoč lir.

Perfidnost. Fašistovski glasilo na Tržaškem piše pod naslovom »Perfidnost« tole: »V spomin na prvo sv. obhajilo v Barkovljah 1928. To je napis v slovenskem jeziku na sveti podobici, ki nam jo je prinesel v uredništvo neki deček in nam jo pomolil z vprašanjem: Zakaj? Pretežno in morda slabo bi bilo, o ljubo italijansko dete, odkriti tvoj duši vzrok raznih napisov, besed in zadržanj: boljše, da ti malček, vendar dober Italijan, tega ne veš. Toda mi kljub temu ne moremo molčati. Včeraj je neki slovenski listič, ki se po generoznosti fašistovskega režima še vedno tiska v Italiji, izrazil smrt nekega voditelja (dr. Zuccona) za to, da razlike nekaj strupa... Danes prihaja k nam deček, da ovadi goljufijo, ki je sicer naivna, a toliko bolj perfidna. Je perfidna ne samo vprico tiste generoznosti Italije, kateri razne perfidnosti ne morejo prav nič škodovati, ampak tudi napram tisti veri, o kateri je fašizem pokazal, da jo spoštuje in hoče spoštovati. Kdor se približa k altarju v Barkovljah po 10 letih po bitki pri Vittorio Veneto in po 6 letih fašistovskega prenovljenja, prejme v spomin na sv. zakrament Odršenikovo podobico s slovenskim napisom! Ponovimo: Včeraj mrlič, danes sv. kelih. Kaj bodo našli jutri tisti zakrmežji, ki se še niso prepričali, da fašizem, četudi generozen, noče in ne more trpeti, da se pod Italijo deli strup pomešan z dobrodelnostjo in vero. Prizadeti ne bodo odgovorili in se bodo delali kakor da niso razumeli. Toliko slabše za nje... Na vsak način se nam je zdelo potrebno opozoriti na dogodek in na posledice (grožnja!) tisto oblastvo, ki mu je poverjeno nadzorstvo prave uporabe dobrodelnosti in vere... Na kateri strani je perfidnost?

Drobne vesti

Nemški socialist Scheidemann je imel pri Frankfurtu političen shod. Pri tem je bila vržena v zborovalno dvorano bomba. Dvorana je bila v trenutku izpraznjena. Atentatorju pa se je posrečilo uiti.

Moravska Ostrova, 23. oktobra. (Tel. Slov.) V nekem premogovniku se je vnel plin. Dva delavca sta mrtva. Delo se je za nekaj dni ustavilo.

Glavno tajništvo fašistične stranke objavlja program za proslavo 28. oktobra — pohod na Rim in za 4. november obletnico zmage. Posebnih govaranc to pol ne bo. Pač pa bo Mussolini sprejel v Rimu vse strankine tajnike.

Kardinal Dubois na Dunaju. Na povabilo dunajskega kardinala Pifflla pride pariški nadškof kardinal Dubois na Dunaj. V času njegovega bivanja na Dunaju ga bo francoski poslanik sprejel oficijelno.

Dunajska vremenska napoved. Milo, nekoliko hladnejše vreme, na zahodu pozneje manj oblačno, sicer pa malo izpremembe v značaju vremena.

Novosadska vremenska napoved. Oblačno. Verjetno brez dežja. Močni vetrovi.

Sve1 v slikah

Brauns, od l. 1920—1928, minister za delo v vseh nemških kabinetih, je bil te dni imenovan za generalnega ravnatelja nemškega katoliškega »Volksvereina«, največje in najvažnejše organizacije nemških katolikov. Brauns je star 60 let in njegova soc. politična dela vživajo svetovni sloves, tudi vsa moderna nemška socialna zakonodaja je v veliki meri njegovo delo.

Nemški cerkveni knezi, zbrani v Mainzu, o priliki blagoslovitve tamošnje katedrale, ki se je izvršila pred kratkim. Spredaj sede od leve na desno: limburški škof dr. Kilian, freiburški nadškof dr. Fritz, apost. nuncij Pacelli, feldski škof dr. Schmitt in speierski škof dr. Sebastian; zadaj pa stoje: ildefois iz Maria-Laach, Centas, nuncijev tajnik, trierski škof dr. Boniewicz, mainški škof dr. Hugo, rothenburški škof dr. Sproll, mariastadski opat in mattsenski opat; v poslednji vrsti stoji vojni škof Chisma.

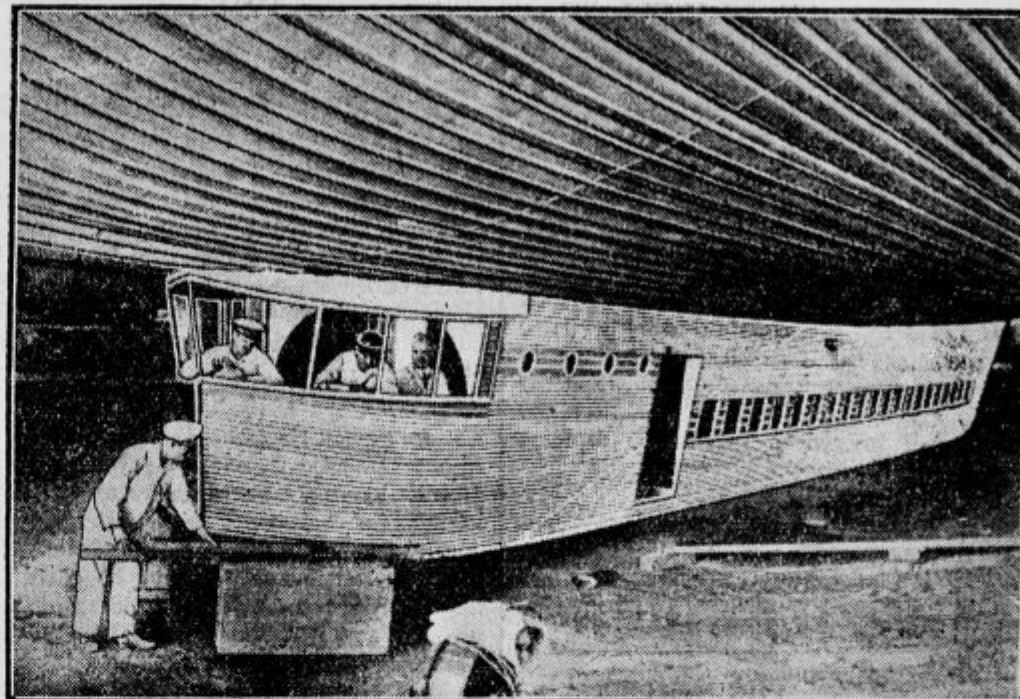

Herman Sudermann, sloviti nemški dramatik, ki je te dni nevarno obolel. Več njegovih del so igrali že tudi na naših odrih.

Politični umor pri Jesenicah

Truplo pokojnega visokošolca Cirila Hristoviča ob državni cesti pri Hrušici, kakor so ga našli po umoru. — Še nepotrjena vest pravi, da se je morilec po umoru z brzovlakom odpeljal v Belgrad, kjer se je sam izročil oblastem.

S pogrebu žrtve praške katastrofe. O priliki nedavne zrušitve nove hiše v Pragi, se je ponesrečilo nad 50 oseb. Od teh so jih pokopali skupno 41. Pogreba se je udeležilo 100.000 delavcev.

Novi angleški popolnoma kovinasti zrakoplov »City of Glendale«, ki ga ne žene bencin, kot Zepeline, temveč para. S pomočjo na poseben način konstruiranega propelerja, more mirno stati v zraku, medtem ko potniki vstopajo in izstopajo. Slika nam kaže zrakoplovovo gondolo.

Marija Konopnicka:

Švaba

(Iz poljščine prestavil Vinko.)

Vzela je Nemca. Hudo! Pa tega nihče več ne spremeni. Sploh pa ni bila Vanda, ampak Sreča; tudi ni stanovala nad Vislo.

Kmetka hiša, v kateri je bila rojena, je od dne do dne tram za tramom propadala v tem kotu rodovitne zemlje, ki je, ležeč med Nerem in Varto, pomirjevala Vodopivec in Bezljaje. Sicer bi se stari prepri, ki so iz katerega koli vzroka nastali, med njimi še bolj hrupno ponavljali, tako pa so se navadno končali z enim dokazom od strani Bezljajev, da pijejo Vodopivec kot piškurji; a od strani Vodopivec, da so se Bezljaji nekoč osmešili sramotnim begom. Pa, Bog z njimi!

Propadala je tedaj ta stara hiša tram za tramom od dne do dne; sinovi so šli po očeti, vnuki po dedih, a nad vsakim pokolenjem je bil strop nižji in bolj pritiskajoč, dokler jih ni tako stisnil, da so se razšli iz starega in prastarega doma okrog po svetu.

Poslednji potomec je imel nekaj sinov. Pa so se razpršili, kot bi jih veter raznesel, ne da bi mnogo izbirali in vsak je nesel vse svoje premoženje v culici. Hčerka je bila pa samo ena, Sreča. Ko je prišla ta na Prusko

k svojim sorodnikom, se je zagledal vanjo nek Nemec, ki je bil še mlad, omikan, delaven in mu je trgovina mnogo nosila. Dekle ga je res poročilo. To je pa starega gospodarja starega doma, ki je bil sedaj nekje daleč v krakovski zemlji pri svojih sorodnikih, na skrivaj zelo bolelo.

Sreča pa je bila v resnici srečna. »Kaka sreča je tam!« je rekel stari gospodar in vlekel dolgo pipo ter kimal z glavo. »Kos blaga je svilen, a pretkan z lanom in konopljo.«

Bil je vedno bolj mrk; sploh pa ni rad o tem govoril. Celotno pismo, ki jih je pisal hčerki, je dal pisati drugemu, da ne bi z lastno roko odobral ponemčenega rodu. Zeta svojega je pa stalno nazival švaba, ali kramarja; in ko je tekom časa dobil dva vnuka: »Tem huje!« je godrnjal, »tem huje! Bo-lje bi bilo, da to izumrje, kot da se izrodi.«

In v resnici je nastopilo neko hiranje, kajti dečka sta bila slabotna in bleda, kar je mater ne malo skrbelo.

»Moja uboga otroka,« je pisala sorodnikom na Krakovsko, »nimajo takega zraka, kakor ga uživajo vaši otroci! Nimajo polja, ne lok, da bi tekali po njih, nimajo vonjav, gozdov, rose, cvetov, ne našega solca, ki bi jih krepilo.«

»Kaj misliš?« je rekel gospodar ženi, ko

je prebral to pismo. »Lahko bi mi te Srečine malčke vzeli k nam na počitnice?«

»Lahko.«

Toda stari gospod se je obregnil na to. »Kaj pa da,« je rekel, »ako hočeta privedi sem ta švaba, se bom že pravočasno umaknil.«

Vendar se ni preselil. Imel je tu udobnosti, dobra srca, a nadvse ugodno družinsko življenje, od katerega bi se težko ločil. Tu je še lahko s hodnika na vse grlo zaklical: »Zaprezil«, tako, da je trikrat od poslopja odmevalo in šele pri kašči utihnilo. Tu se je kmet, ako je šel mimo dvora, še odkrival, ako je videl koga ali ne na hodniku. Tu je vsako nedeljo sedel v ključarjevi klopi, kjer mu je gospodar kot starejšemu odstopil mesto pri ženskah; tu je imel slednjič svojo slavno lovsko psico Čajko in ničmanj slavno puško risanko, s katero je včasih za zabavo streljal na vrane. Z eno besedo, tu je še pod nogami čutil, da je domač.

Zato ni odšel. In čeprav se je jezil, ko so pisma glede dečkov vedno pogostejše prihajala, čeprav se je zaklenil, ko so odšli konji po dečka na postajo, je vendar, ko je slišal, da je pridrdral voz in Vojteh poknil z bičem, prišel s pipo na hodnik. In ker je bil visoke postave, je zrl dečka čez glave gospodarja in domačih

Ziva sta bila kot dve iskri, vesela, vljudna, čedna, a zelo shujšana in slabotna. Bila sta bledih lic, plavalasih glav, vedrega čela, nožice in ročice tenkih — da bi ju samo pihnil.

Na hodniku ju je gospodar iskreno pritiskal k sebi, ravno tako gospodinja, otroka pa malce v strahu, sta se klanjala na vse strani, kakor sta bila lepo naučena od staršev vse kot bi z not brala drug od drugega.

»Guten Tag, lieber Onkel!«

»Guten Tag, liebe Tante!«

»Tut!« je stari gospod pri teh besedah močno pljunil, ko je starejši, sedemletni deček gledal in se obračal, sam ne vedoč do koga, ter izgovarjal naučene besede:

»Guten Tag, lieber Groß-Papa!«

Služabništvo je kar buhnilo v smeh za hrbotom gospode. Ta mala, lepo oblečena in odločna gospodiča sta se jim zdela kakor lepo naučeni opici, katere nosi medvedar okrog. Nekaj nezaslišanega se jim je zdelo, da bi taka mala dva tako zvočno po nemško govorila.

Gospodar in gospodinja sta bila vsa vžigljena nad otrokoma. Neizrečeno sta jima ugajali bistrini in izobraženi lici, njuna odločnost, dobro razpoloženje, njuna olikanost in sploh vse. Njuna odkritosrčnost je osvojila vsa srca. Saj je bila tako čista, proseča solca in varstva. Domači otroci so dečka krog in krog obstopili in ogledovali lepi obleki, prijazna klo-

Kaj je novega

Koledar

Sreda, 24. oktobra: Rafael, Kristina, Martin.

Zgodovinski dnevi

24. oktobra: 1601 je umrl astronom Tycho Brahe. — 1648 se je z westfalskim mirom v Münstru in Osnabrücku končala tridesetletna vojna. — 1655 je umrl francoski fizik, matematik in filozof Pierre Gassendi. — 1795 se je Poljska tretjič delila. Nesamostojna je ostala do leta 1918. — 1796 se je rodil pesnik Avgust grof Platen-Hallermund. — 1804 se je rodil fizik Wilhelm Weber. — 1912 so Bolgari premagali Turke pod Mahmudom Mukhtar pašo pri Lozengradu. Srbi so pod prestolonaslednikom Aleksandrom premagali pri Kumanovem turško vardarsko armado, ki jo je vodil Zekki paša. Črnogorci so pričeli oblegati Skader. — 1896 se je italijanski prestolonaslednik poročil s črnogorsko princeso Heleno. — 1910 je na Dunaju umrl slikar vojnih slik Sigmund Allmand. — 1843 se je rodil hrvatski pisatelj Ljudevit Tomšič.

Osebnosti

★ Umrl je včeraj v Krškem odvetnik g. dr. Ivan Dimnik. Truplo blagega pokojnika bodo blagoslovili v četrtek ob 9 dop. v Krškem, nato pa prepeljali v Trbovlje, kjer ga bodo pokopali isti dan ob 4 popoldne.

★ Iz vojaške službe. V zrakoplovstvu je imenovan za vojnega opazovalca zrakoplovni poročnik Juro Hauer; za diplomiranega pilota poročnik bojnega broda I. razreda Anton Lenarčič; za diplomiranega hidroplota poročnik fregate Slavoljub Piki in Franjo Kozjak; za diplomiranega opazovalca rez. zrakoplovni podporočnik Stanko Trček; za diplomiranega pilota zrakoplovni podnadrednik Karel Strehar; za vojnega pilota zrakoplovni narednik Alojzij Horvat; za letalskega radio-telegrafista mornariški narednik Rudolf Stankovič in za letalskega fotografa mornariški podnadrednik Anton Mekine.

★ V naše državljanstvo sta sprejeta Josip Prodan, dijak iz Ljubljane, in Jožef Bolčina, posestnik iz Mar. Gradca.

Ostale vesti

★ Ameriški izletniki na povratku. Danes popoldne se bo vkrvalo v Le Havre na glasoviti brzoparnik »Paris«, last francoske linije. 36 ameriških Slovencev, ki so v soboto zvečer odpotovali iz Ljubljane. Med njimi se je odpravljalo večje število Domžalčanov in Domžalk, pa tudi nekaj Stajercer in Dolenjcev, ki so preživeli poletje pri svojcih v stari domovini.

★ Polaganje izpita za čin rezervnega podporočnika. Naredniki dijaki, ki so služili v vojski manj devet mesecev, se lahko javijo pod gotovimi pogoji k izpitu. Pogoji so razvidni iz službenega vojnega lista od 18. oktobra. Ta službeni vojni list dobijo reflektanti lahko na vpogled pri vojnih okrožjih in vseh orožniških postajah. Naredniki dijaki, ki so starejši od 30 let, nimajo več pravice polagati izpita.

★ Razpisano mesto inženjerja. Poveljstvo divizijske oblasti v Osijeku razpisuje mesto gradbenega inženjerja. Za to mesto se lahko potegujejo naši in ruski državljani, ki imajo tuzemsko ali inozemsko inženersko diplomu

Večina

nalezljivih boleznih nastane z vstopom klic potom ustne dupljice. Zato varujejo otroke pred nalezljivimi boleznimi vrata okusne

ANACOT-PASTILE

DR. WANDER

bučka, polni torbici, nadvse pa rokavičke, katerih še sami niso nosili. O kakem pozdravljanju jasno, da ni bilo sedaj niti govora: saj so samo opazovali. Samo ena triletna deklica je napravila usteza za poljubček ter skakljala od enega do drugega, dvigala jasno glavico in delila »pusice«.

»Kot vodo! kot vodo! tako deli ta mala poljubček! Nič ne štedi z njim!« je klicala vesela babica, želeč obrniti vsaj malo splošne pozornosti na svojo varovanko.

Toda stari gospod, ki je stal za vsemi med vrati, ni stopil niti koraka naprej, ampak je samo vlekel pipo in pihal dim skozi brke ter zrl na malčka izpod sivih in gostih obrvi.

»No, kako, ujec?« se je živahno obrnil k njemu gospodar. »Kako se vam zdita dečka? Drzna, kaj? Tako pot, pa sta sama napravila!«

»Glej!« je mahnil stari z roko, »posadili so ju kot punčke v škaflo, pa sta prišla.«

»No, ampak lepa dečka sta? Pripravna in lepo učena?«

»Švaba!« je odgovoril stari gospod in nategnil ustnice, roko pa je samo pomolil dekčkomu, ko ju je gospodinja k njemu privedla, da sta mu jo poljubila. Nato pa se je umaknil v svojo sobo in zaklenil vrata za seboj.

»Kako pa ti je ime, dragec?« je srčkano vprašala gospodinja, da bi zakrila vtis tega pozdrava.

Pokazalo pa se je, da deček nič ne ve, kaj ga vpraša. Splošno začudenje. Torej ne

in dokažejo strokovno prakso v državni ali privatni službi. Po predpisih kolkovane prošnje je poslali do najkasneje 11. novembra poveljstvu divizijske oblasti (inženerski oddelek), Osijek. Natančnejši pogoji so razvidni iz službenega vojnega lista od 18. oktobra.

★ Občni zbor krajevne organizacije SLS v Pamečah se vrši v nedeljo dne 28. t. m. po večernicah v gostilni g. Vrhnjaka. Vsi somišljeniki vljudno vabljeni.

Po enem letu pojasnjen poštni rop

O izsleditvi roparjev smo prejeli še naslednje poročilo: Zadnji petek, dne 19. okt., je preteklo ravno eno leto. Ko so v Rušah zlobneži napadli poštnega uslužbenca, ko je nesel zvečer pošto na večerni vlak. V prvem hipu so sumili na prejšnjega poštnega sla, da je izvršil rop, ga tirali pred sodnijo, preiskali njegov dom, toda niso mogli najti obtežilnega. Potem so dolžili poštnega uslužbenca samega, ga je fingiral napad, odpustili so ga iz službe, toda krivde mu niso mogli dokazati. Zadnji petek pa, ravno na obletnico, se je rop pojasnil; posrečilo se je orožništvu, izslediti prave napadalce. In kdo so bili ti? Nikdo v Rušah tega ni pričakoval, bili so to trije domači delavci v tovarni za dušik, ki so prav oblastno nastopali v družbi, posejali celo boljše kroge in uživali v njih zaupanje in spoštovanje. Zdaj so pojasnjeni še drugi napadi in ropi v Rušah, rop na kolodvoru, napad na posestnika Sernca na Bezeni. Pri hišni preiskavi so takoj našli osem ukradenih tisočakov. Krivda je torej dokazana, in osumljenci so jo tudi že priznali. Takoj po hišni preiskavi so orožniki v tovarni aretirali dva napadalca in radi so krivde še dva druga delavca in vse štiri spravili z večernim vlakom v Maribor. V sili so aretiranci izdali še petega soudeleženca, ki so ga orožniki prijeli še isti večer ob 9 in spravili pod ključ.

Brata obstrelil

Te dni so ličkali koruzo pri nekem posestniku v Koritnem pri Veliki dolini na Dolenjskem. Med domačimi sinovi je proti polnoči na podu nastal prepri in je 17letni France hotel braniti mlajšega brata pred starejšim bratom Martinom. Tega je to tako vjelo — bil je razgret tudi vsled zavžitega alkohola — da je šel skrivaj po hranjeno lovsko puško in ustrelil svojega brata Franca v desni bok. Težko poškodovanega Franceta so takoj pripeljali v bolnico.

Z nožem maščeval sestro

V Hrastini, obč. Prigorje, preko Sotle se je pretekli tork 18letni Pavel Glogovič prepiral pri ličkanju koruze z nekim dekletom, Jelico po imenu. V prepiru je Jelico tudi udaril. Za to je zvedel Jelčin brat Ivo ter je takoj Pavla Glogoviča z nožem sunil v hrbet. Smrtno nevarno poškodovanega Glogoviča so takoj odpeljali v bolnico. Njegovo stanje je zelo nevarno.

★ Burno zborovanje starokatoliške župnije. V nedeljo dopoldne se je vršilo v Koprivnici izredno zborovanje starokatoliške župnije. Za to zborovanje je vladalo veliko zanimanje, ker se je ravno v Koprivnici pričelo gibanje proti škofu Kalodjeri. Po govoru župnika Stjepana Hoberštoka, ki je razložil sedanjost spor v starokatoliški cerkvi, je predlagal Franjo Šemper, da se izvolijo novi delegati za kongres, ki ga je škof sklical, in hkrati, da

razume poljskega? Malo, prav malo razume, a ne toliko, da bi se razgovarjal. Zna očenaš, ve imenovati zemljo in vas, kjer se je rodila mati, zna tudi njeno ime in prvotni priimek in ime deda. Pa tudi to zelo šepavo... Kako ne? Mati je celi dan v trgovini, oče v pisarni, služkinja pa je Nemka.

Tako so slednjič dognali, da je starejši Štine, a mlajši Riko. Dasi so vedeli za imeni, ju vendar niso rabili.

Mesto tega se ju je prijelo naenkrat ime, katero je stari oče izrekel: »Švabi.«

Otroci so se tega najprej oprijeli, nato služkinjo in celo gospodar.

»Švaba, jest!«

»Švaba, tu je mleko!«

»Švaba, spat!«

Za kaj drugega ju niso klicali!

Dečka sta bila ubogljiva, vesela, prijazna, mirna in sta tako drug drugega držala v redu, da ne bi niti vzgojiteljica bolje storila. Pa tudi ta naziv »švaba« ni imel sam na sebi ničesar sramotilnega ali neprijaznega. Nasprotno! Še celo domačim otrokom so večkrat ponavljali:

»Glejte, kako imata švaba čiste roke, kako starejši švabek briše nasek mlajšemu. Glejte, kako sta švaba dobra, se ne tepeta, ne prepirata! Zakaj niste vi tako ubogljivi in prijazni kot švaba?«

Dečka sta se pa tega nazivanja tudi privadila in se jih prišlo kot koža. (Dalje.)

se obsodi napad vernikov na škofa in ostale duhovnike. Večina se je temu predlogu burno uprla in zahtevala, da se ne izvolijo novi delegati, temveč, da se pošljejo stari delegati na kongres, ki ga je sklical upravni svet. Ob burnih protestih opozicije je zmagovalo stališče večine, to je nasprotnikov škofa Kalodjere. Veliko ogorčenje je pri pristaših škofa Kalodjere izzvala brzojavka podpredsednika upravnega sveta starokatoliške cerkve Vukotiča, predsedniku župnije v Koprivnici Jembreku, da je treba radi čuvanja cerkvene avtonomije preprečiti volitev novih delegatov.

★ Nesreča na lovu. Blizu Koprivnice se je v nedeljo nahajal na lovu upokojeni načelnik zagrebške železniške direkcije Ivan Franič-Požezanin. Opoldne se je priklatil v njegovo lovišče tuj pes, ki je napadel njegovega psa. G. Franič je obrnil puško, da bi s kopitom udaril tujega psa, toda udaril je ob kamen in puška se je sprožila ter mu je strel raztrgal levo dlan. Ranjenemu Franiču je nudil prvo pomoč zdravnik v Rasinji dr. Rožanek, ki ga je z lastnim avtomobilom prepeljal v Koprivnico, nato pa z brzovlakom na kliniko v Zagreb.

★ Samoumor Slovenke v Zagrebu. V noči od nedelje na ponedeljek so našli v Zagrebu na Zrinjevcu na neki klopi blizu umetniškega paviljona ležati nezavestno deklico. Na klopi so našli še dve stekleničici z ostanke lizola in jodove tinkture, poleg tega še neki prašek. Deklica je v samomorilnem namenu izpila najprej lizol, nato jodovo tinkturo, končno pa je zavžila še neki prašek. Prepeljali so jo z rešilnim vozom v bolnico, kjer pa je že čez pol ure umrla, ne da bi se poprej zavedala. Pri mrtvi deklici niso našli ne poslovnih pisem ne kakih listin, s katerimi bi mogli ugotoviti njeno identiteto. Zato so truplo fotografirali in daktiloskopirali. Policija je nato ugotovila identiteto neznane samomorilke. Je to 19letna Gizela Pire iz Novega mesta, ki je zadnje čase bila v Zagrebu za služkinjo. Značilno za samomorilno manijo je, da so pri njej našli seznam vseh onih deklic, ki so zadnje čase izvršile v Zagrebu samoumor.

★ Velik požar v Sarajevu. V nedeljo je nastal v Sarajevu velik požar v delavnici Jude Zadika Danona. Škoda znaša nad pol milijona dinarjev. Vzrok požara še ni znan.

★ Aretiran defraudant. Subotička policija je pred dnevi aretirala Borivoja Plavšiča, bivšega blagajnika v vasi Berkasovu v Sremu, ki ga je iskala policija zaradi poverbe 200.000 Din občinskega denarja. Plavšič je že od leta 1926 jemal večje vsote denarja iz občinske blagajne, tako da je do letos narasla ta vsota skupaj na 60.000 Din. Pred meseci pa je Plavšič zvedel, da pride okrajni glavar na revizijo. Vzel je še ves ostali denar iz občinske blagajne v znesku nad 120.000 Din ter je z njim pobegnil. Klatil se je nekaj časa po raznih krajih Bačke in Baranje, zatem pa je pobegnil na Madjarsko, Madjarskim oblastem se je zdel sumljiv, ker ni znal madjarskega jezika. Bil je aretiran in v nedeljo izgnan v Jugoslavijo. Naše oblasti so ga aretirale in izročile sodi-

šču. Pri zaslišanju na policiji je sprva tajil in navedel drugo ime. Policija pa se je informirala v Sremski Mitrovici in ugotovila, da tam ne poznajo človeka z imenom, kot ga je Plavšič navedel. Končno je priznal, da je poveril denar. Radi tega ga zasleduje tudi vukovarska policija. Zagrebška policija je obvestila subotičko, da išče Plavšiča radi poverbe tudi vukovarski veliki župan. Denarja pri njem niso dobili in je izjavil, da so mu denar odvzele madjarske oblasti. Policija temu ne veruje in pričakuje, da bo končno priznal, kam je skril denar, nakar ga prepeljejo v Vukovar.

★ Krvav pretep na promenadi. V Subotici je v nedeljo prišlo na tako zvanem bunjevskem korzu, ko je bilo tam največ ljudi, do krvavega pretepa, v katerem je Stevan Krmpotič smrtno ranil Miloša Budinčevića. Oba sta se že dolgo sovražila, pa se je v nedeljo na promenadi razvil med njima prepri in končno pretep. Budinčeviću prijatelji so navallili na Krmpotiča, ki je v silobranu zabodel z nožem Budinčevića v trebuh. Budinčević je smrtno nevarno ranjen, Krmpotič pa je po krvavem dejanju pobegnil v cerkev, kjer so ga aretirali.

★ Nagla smrt krvnika Mausnerja. V nedeljo popoldne je nepričakovano umrl v Sarajevu edini izvrševalec smrtnih kazni v naši državi Florijan Mausner. Obiskal je svojega brata, ki je mestni konjač. Sedel je na stolu, ko ga je zadela kap. Bil je takoj mrtev. Zdravniki so mogli ugotoviti le srčno kap. Rojen je bil v Varaždinu in je dosegel starost 56 let. Mausner je tudi v Sloveniji izvršil nekaj smrtnih kazni.

★ Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani vabi na mesečno zborovanje 25. t. m. ob pol 18. uri v dvorani OUZD. Predaval bo g. šef-zdravnik dr. I. Zajec o problemih socialnega zavarovanja. Po predavanju bo ogledovanje higienskih in zdravilnih naprav zavoda.

★ Za šoferje in avtomobiliste. Prihodnji teden izide težko pričakovana, bogato ilustrirana in lepo opremljena knjiga inženjerja Ivo Stolta: »Šofer«. Knjiga je zelo obširna, jasna in lahko umljiva ter bo veljala vezana Din 140.—. Izšla bo v zalogi Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani.

★ Pri ljudeh s slabotnim delovanjem srca povzroči časa naravne »Franz-Josef«-grenice, vžita vsako jutro na tešče, breznaporno, lahko odvajanje. Strokovni zdravniki za srčne bolezni so dospeli do prepričanja, da »Franz-Josef« voda zanesljivo in brez vsake težkoče učinkuje celo pri težkih slučajih srčne zaklopnice. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specer. trgovinah.

Prave angleške

kamgarne za obleke in drugo moderno sukno zelo ceno pri Drago Schwab, Ljubljana

Ljubljana

Nočna služba lekarn

Nočno službo imajo: Bahovec na Kongresnem trgu, Ustar na Sv. Petra cesti in Hočevar v Šiški.

○ Kardinal dr. Avgust Hlond v Ljubljani. V soboto dne 27. t. m. ob pol 6 zvečer pride v Ljubljano Nj. Eminenca kardinal dr. Avgust Hlond, primaš Poljske, bivši član salezijanske družbe. Na svoji poti v Rim bo obiskal Zagreb, kjer bo gost salezijancev, ki vodijo nadškof. konvikt, in pa nadškofa dr. Ante Bauerja. Nato bo šel na Radno pri Sevnicu, kjer imajo salezijanci svoj novicijat. Tu bo vodil obred preobleke ondodnih klerikov novincev. V soboto zvečer pa pride v Ljubljano. Na kolodvoru ga bodo pozdravili predstavniki raznih oblasti. Svirala bo vojaška godba. Kardinal bo gost salezijancev na Rakovniku, ki mu prirede v soboto zvečer približno ob sedmih kratko slavnostno akademijo v domači dvorani. V nedeljo ob desetih bo imel pontifikalno sv. mašo v svetišču Marije Pomočnice. Za prihod visokega cerkvenega dostojanstvenika, ki je velik prijatelj Slovencev, vlada v vseh krogih veliko zanimanje.

○ Zahvala. Prejel sem od svojih prijateljev, tovarišev in znancev toliko iskrenih čestitk, da mi ni mogoče zahvaliti se vsakemu posebej tako, kakor bi rad. Globoko ginjen »d tako nepričakovanih izrazov blagonaklonjenosti, mi bodi dovoljeno, da se vsem tem potom najsrčneje zahvalim. — Dr. I. Högl. Ljubljanska sodaliteta se snide danes ob 5 pop. v semeniški kapeli in dvorani. Poroča gosp. univ. prof. dr. Jan. Fabijan: Katoličani in društvo narodov. — Predsednik.

○ Senzacija dneva imenujejo dunajski glasbeni kritiki virtuozna na čelu umetnika Casparja Cassadonia, ki je v minulih dneh koncertiral. Enoglasna njihova sodba je, da je bil Cassadojev koncert umetniški dogodek prve vrste, ki je naravnost duševna potreba za dunajsko mesto navzile velikemu številu koncertov sploh. Od ust do ust gre glas, takega umetnika morate slišati. Cassado je najboljši učenec najboljšega svetovnega mojstra na čelu Cassals. Danes samostojen umetnik, o katerem trdijo nekateri, da celo prekaša svojega nekdanjega mojstra. Njegov ljubljanski

koncert se vrši v petek 26. t. m. v Unionski dvorani. Predprodaja v Matični knjigarni.

○ Ljubljanska politika. Prejeli smo: V ponedeljek zvečer je imela Knafljeva ulica svojo senzacijo. Kakor smo izvedeli, je bil pozvan stražnik, da odstrani nekega vsiljivega pijanca, ki je iz neznanih vzrokov zašel na neko dvorišče v Knafljevi ulici. Ker ga stražnik ni mogel odstraniti zlepa, mu je napovedal aretacijo. Ker pa se je pijani možakar aretaciji zoperstavil, je stražnik s pomočjo še enega tovariša, ki je bil pozvan, skušal pijančka odvesti na policijo, a ta se je vrغل po tleh in na noben način se ni hotel odzvati povabilu stražnikov, da naj gre mirno z njima. Ker besede niso niti pomagale, sta stražnika nastopila z radikalnejšim sredstvom in sta pijančku nataknila na roke »strunec«. Do tu bi bilo vse v redu in takih slučajev je bilo že veliko. A tu se je zgodilo nekaj, kar mora obsojati vsak resen človek. Ko sta stražnika imela opraviti s pijančkom, se je hitro nabrala okoli njih precejšnja gružica ljudi, ki so se vmešavali v službene zadeve stražnikov in nastopali s svojimi »fuj-klici« proti njima. Od nekod je priletel tudi neki »inteligent«, ki je menda s svojimi vzkliki »Živijo Pribeževič! Dol s Korošcem!« hotel napraviti iz te male zavedice »velike« senzacijo, to je demonstracijo proti dr. Korošcu. Vsi resni ljudje, ki so videli, za kaj gre, so odločno obsojali tako vmešavanje v službene zadeve policijske straže. — Očividce.

○ Hrvatsko narodno blago. V Ljubljani so se pojavile neke kmetske žene s Hrvatskega, ki ponujajo na prodaj doma tkane in s hrvatskimi narodnimi ornamentami vezene izdelke, tako prte in drugo. Svoje izdelke Hrvatice še dobro prodajajo, toda vmes je posegla policija, ki jim je to prepovedala, ker je pri nas krošnjarenje brez dovoljenja prepovedano, prodajanje teh izdelkov pa se smatra za krošnjarenje.

○ Zopet kolesarska tatvina. Neprestanih kolesarskih tatvin v našem mestu menda ne bo nikdar konca. V ponedeljek je bilo zopet ukradeno kolo zavarovalnemu uradniku Edvardu Antosiewiczu v Rožni dolini. Antosiewicz je kolo zaklenil v šrambo, ki pa jo je neznan tat odprl s ponarejenim ključem in kolo odpeljal. Kolo je bilo znamke »Styria« s številko 67.316 ter vredno 1800 Din.

○ Male tatvine. Hlapcu Ivanu Kostanjšku je neznan tat ukradel iz kovčka nov žametni klobuk, vreden 200 Din. — Neka Angela F. je ovađena radi tatine svilenе jopice, vredne 200 Din. — Množe se tudi poljske tatvine, sedaj ko je krompir že pobran, zlasti tatvine zeljnatih glav.

○ Iz policijske torbe. V nedeljo ponoči niso dali miru razni pijanci, ki so na raznih mestnih koncih požejali velike izgrede. Sedem so jih radi nedostojnega vedenja prignali v policijske zapore. Dalje je bil aretiran neko radi prenočevanja v železniških vagonih in neko, ki je prodajal okrog avtomobilski magnet sumljivega vira. Prijavljenih je 11 prestopkov zoper obratni pravilnik, 3 zoper avtomobilski in 9 prestopkov zoper čestno policijski red. Nekdo je ovađen, ker si je pridržal manjši znesek najdenega denarja.

Sveta življenje in vrvenje

Metod Golmajer:

Upor v Codroipi

(Spomini ob desetletnici.)

Po nenadejanem porazu avstrijskih čet junija na Piavi se je Gorski strelski polk št. 2 vrnil v Codroipo in okolico. Začelo se je staro življenje: vežbanje, stradanje, pohajkovanje. Zopet so nas obiskovali razni generali in obudovali slovenske fante in množico odlikovanj na njihovih prsih. Toda ti obiski nas niso navdušili, dosegli so baš nasprotno: postali smo nejevoljni radi večnih parad in nastopov, in malodušni. Gospodje so to čutili, pa so nam priredili kar cel teden trajajočo veselico. Malo smo se že ogreli, toda premalo, zato je sledila še ena veselica v spomin na boje na Sv. Gabrijelu v septembru 1917. Lep travnik v Codroipu so zastavili z vrtiljaki in drugimi rečmi, da bi nas malo »preguncali« iz naše otopenosti. Tudi plesali so, kdor je znal in se mu je pri praznem želodcu ljubilo. Aranžirali so tudi razne atrakcije, katerih smo se pa udeleževali samo v toliko, kolikor so »nam nesle«: zmagovalci klobaso in kruh. Iz zaledja so pa privlekli novost k nam: karle. Vsak je nakupil lahko raznih kart, tako n. pr. za vrtiljak, gugalnico, vino, pivo, konjske klobase, marmelado itd. Kolikor je bilo denarja na razpolago, smo ga pognali. Pri občutju praznih žepov in pri pogledu na častnike in njih izvoljenke, ki so se na ograjenem prostoru mastili brez kart in konjskih klobas, smo zabavljali na debelo. In spet je bil dosežen nasproten uspeh.

Pusto vreme, mnogo štrpacov, kuhana voda trikrat na dan — to se je vleklo do dne 24. oktobra. Ta dan so namreč začeli združeni nasprotniki na Piavi z ofenzivo in isto popoldne je naš polk prejel poleg ukaza pripravljenosti za odhod tudi vse potrebno, kar se pač rabi. Pa so nam našli patronov, ročnih granat, svetlobnih raket itd., da so se trkali stari nahrbtniki. Torej tako: namesto hrane — svinec in žveplo! Kako je prišlo prav za prav, nihče ne ve. Kar butnilo je iz nas. Našel se je neki vojak, se pridružil prav po kranjsko, da »tega vraga« že ne bo več okoli nosil, potegnil vžigalno vrvice in za bližnjim voglom je zagrmelo, da se je hiša stresla. Začeli je treba, to je vsa umetnost — je rekel dr. Krek. In začelo se je... Za prvo granato je padla druga, puške so začele pokati, rakete v vseh mogočih barvah so švigale po zraku, kričanje in vpitje je glušilo ušesa: »Dosti imamo te proklete vojne! Ne gremo na Pivole! Hrup se je širil po vaseh, kjer je bil polk nastanjen. Kot je pa stara navada, da se človek znese nad tistim, kar ga žuli in peče, tako tudi tukaj: oficirska menaža je šla v franže, vojaški dom 44. divizije, ki je bil precej dobro založen z vinom, je bil demoliran, in vino je podžigalo. Začelo se je splošno pijančevanje, in to je bila smrt za upor. Sicer so poskušali nekateri v noči vso stvar organizirati, kar se jim je pa le deloma posrečilo. Navdušenja in vina pijani so ustavljali avtomobile in se norčevali iz častnikov in njihovih spremljevalk.

Toda stvar se je spetela resna. Da uduše upor, so poklicali ostale tri polke divizije, pa še neko madjarsko topništvo. Seveda so Nemci, ki nas že itak niso mogli, z veseljem in užitek nastopili proti puntarskim Slovincem. Začelo se je obkoljevanje. Prišli so v ljudico, kjer je bila tehnična četa, ki pa zaradi oddaljenosti in pretrganih telefonskih vodov sploh ni vedela, kaj se godi v Codroipu. Ko so pa zagledali okoli sebe Nemce v polni bojni opremi z na strel nastavljenimi puškami, so se zavedli. Toda prepozno. Bili so razoroženi.

Medtem so se pa trezni v Codroipu organizirali, naredili bojno linijo okoli mesta in tvorili boj z eksekucijo. Strojnice so postavili v stolp župne cerkve in začelo je regljanje kot na fronti, samo s še večjo zagrizenostjo na obeh straneh. Med tem so se pa nekateri podali na drug posel: izpraznili so vsa vojaška skladišča in blago tako dobro poskrili, da ga niti pri najnatančnejši preiskavi niso našli.

Silna premoč, trije polki na polovico polka, je — bolj stiskala mesto. Slovinci so

bili izmučeni, primanjkovalo je municije, pa so se polagoma umikali in zasedli trg, postavili na križišče cest strojnice in sekali Nemce, ki so končno v naskoku zavzeli zadnje pozicije šele proti jutru.

Takoj so se spravili na razorožitev polka. Toda vse, kar je le moglo doseči ubikacijo, je tako mirno in nedolžno spalo, kot da se ni prav nič zgodilo... Pobrali so puške, bajonete, nože; granat in municije pa itak ni bilo več. Nad vsako našo četo so postavili dve eksekucijski. Polovili in odpeljali so okoli dve sto mož v Videm na vojno sodišče. Toda čas jih je prehitel in pozneje smo se z njimi sestali v Gorici.

25. oktober. Na vse zgodaj bi morali odiniti proti Piavi, toda bili smo brez orožja, poleg tega smo pa zadržani od odhoda na vojnišče še vse ostale polke, ki so bili zaposleni z nami. Torej se je začelo boljše življenje. Kuhalo se je in pitalo, da je bilo veselje. Čmoki iz bele moke, dozdaž neznan jed na fronti; sladka kava itd. Vse velike zaloge so bile pod deskami, na katerih je močstvo spalo. Pa je zaigrala godba GSch. 1 na trgu. Mi komodno s finimi cigaretami, na trgu pa pol lačnega bataljona v službi. Ta dan so prišli tudi civilisti iz skrilavice in se potuhnjeno smejali.

Medtem so že pobrali mrtve in jih znosili v mrtvašnico. Bilo jih je 22, povečini Nemci in Ogrji; naših je bilo malo.

Naslednje dni smo izborno živeli: nika-kega dela, pa dobro jelo. Marsikaj častnik, ki prej ni znal črtniti slovenske besede, je sedaj lomil in se mučil s slovenščino in nam dajal nauke, naj se poboljšamo in naj ne delamo več neumnosti. Mi smo pa zavijali oči, češ: »Samo orožje nam dajte nazaj, pa bomo vse popravili.«

Na Piavi so grmeli topovi, odporna moč se je manjšala, naprej pa le niso še prišli. Dne 28. oktobra so zbrali polk skupaj pred grmado

Nadškof Severij, vodilni cerkveni knez v Siriji in Libanonu, ki se mudi v Berlinu zaradi zbiranja zgodovinskih podatkov.

pušk in strojnic, pristopil je vojni kurat, bla. goslovil orožje, spregovoril general Wurm, »da moramo ta čin oprati s krvjo«, in dobili smo puške in strojnice. Nato smo prepevali, da so se častnikom jasnila lica. Razumeli nas niso...

Zvečer smo pa že odhajali proti Tagliamentu. Vse mogoče steze in pota so nas bila polna. Vsaka četa zase po drugi poti, vmes pa nemške čete. Toda smola! Preko Tagliamenta samo en most in kljub največji previdnosti se je na nasprotni strani reke pri Casarsi zbral zopet — komplet polk. Sedaj je bilo pa že bolje organizirano. Na znak s svetlobno raketo bi morali obstati. Pa se je v noč zapodila rdeča luč, in še ena in še več, da so vsi videli znak. Obstali smo na cesti, vse prigrvarjanje ni nič pomagalo, ko so pa zavohali nekateri na postaji v Casarsi vlak z »jerušem«, je bilo vsega konec. Pričela je rekvizicija in v mrzli noči na cesti je malo »njega« vsakomur prav prišlo. Ko niso mogli spraviti polka naprej, so se začeli z njim pogajati. Ordonanci so švigali iz St. Vita, kjer je bil Boroevičev štab, do Casarse in nazaj vse jutro. Toda niti za las ni šlo naprej... Kurili smo ognje na cesti, se greli in čakali dne.

Proti jutru pa iznenadenje: proti nam od Piave so pripeljali nekaj aeroplanov, potem pa par motornih baterij — s Čehi. Bili so razigrane volje in večina so imeli kape brez »Korlna«. Avstrijski cenzuri v čast moram reči, da nismo imeli niti pojma o tem, kar se je godilo v zaledju. Da so pobirali podpise za majsko deklaracijo, to smo že vedeli, drugo ne. Dopusti so bili vsled »nalezljivih bolezni« v zaledju ustavljeni, časopisov ni bilo, pisma so pa romala v koš. Ko smo zagledali nazaj vračajoče se Čeha, smo se obrnili še mi, pa je šlo nazaj po poti, po kateri smo ravno pred letom dni zmagoslavno mendrali. Razlika je bila le ta, da smo pred letom podili Italijane, sedaj pa smo šli prostovoljno, ne da bi bilo duha o Italijanih. Nihče izmed nas ni vedel, kakšen je položaj, pa smo šli kar na slepo srečo. Ker smo se pomikali bolj počasi, so nas dohitevale baterije in od teh smo zvedeli, da so se tudi na Piavi spuntali in vse pustili, ter da se vračajo sedaj kar naravnost domov.

Pa bodo rekli Italijani, da so Piavo »zavojevali«! — Med potjo smo tudi zvedeli, da se naše »prijatelje« GSch. 1 zajeli ravno pri menaži in da Italijani s silno »naglico« pritiskajo za armado, ki je vrgla puško v koruzo. Pri begu so bili bolj gibčni, sedaj jim pa kar ni šla po izpod nog. Naš polk se ni prav nič žuril, pa jih nismo videli še oddaleč, razen nekaj aeroplanov, pa še ti so bili francoski. In tako smo prišli 31. oktobra 1918 v Gradiško.

Smrt kralja zločincev

Newyorške zločinske družbe so svoje vrste velesile, ki jim ne more do živega nobena policija in morajo oblasti z njimi sklepati kompromise. Gorje, kadar se vname »vojna« med dvema zločinskima organizacijama; potem teče kri v potokih in nastopiti morajo oblasti in diplomacija, da se sklene mir. Predminolo soboto so nasprotniki na odprti cesti, ko je hotel stopiti v svoj avtomobil, ustrelili kralja ene teh band: Abbatemarca, ki je bil znan tudi pod imenom Mike Schatz. Pogreb kralja newyorških zločincev je bil najboljše pričča moči, ki jo predstavljajo združeni zločinski elementi. V sprevedu so vozili 15 avtomobilov vencev. Krsta je bila iz čistega srebra v vrednosti 12.000 dolarjev. Spreved je bil ogromen. Da ne bi nasprotniki vzpizorili kakega napada, se je policija spozumela s pokojnikovimi pristaši in razmestila v sprevedu 30 detektivov. Tako so pokopali kralja tatov, roparjev, goljufov itd. — Mihaela Abbatemarca.

Francoska avtomobilska industrija

Leta 1927 so francoske tovarne izdelale 191.300 avtomobilov, to je tretjino evropske proizvodnje. Doma so prodali 153.137 avtomobilov, izvozili pa 52.053; uvozili so istočasno 5340 avtomobilov. Skupni denarni promet v avtomobilski industriji je znašal 5.700.000.000 frankov proti 1.200.000.000 leta 1920; zaposlenih je bilo 200.000 delavcev.

Leningrad v petih letih

Leningrajska mestna občinska uprava je sklenila načrt o postopnem razširjanju mesta v teku prihodnjih petih let. Po tem načrtu bo štel Leningrad leta 1930 1.835.000 duš, leta 1931 2.010.000, a 1923 leta 2.100.000 duš. V teh letih bodo zgradili 107 km novih tramvajskih prog in zvišali število voz na 1600. Vodo-od se bo uvedel v 3500 novih predmestnih hiš. Leta 1930 začno graditi velik krematorij, ki bo začel poslovati leta 1933. Električna ulična razsvetljava se zviša na 16.000 žarnic. Preko Neve zgrade nov most, ki bo vezal Viborsko in Leningrajsko stran.

Kulturno gibanje v rdeči armadi

V Leningrajski posadki rdeče armade se je začela velika propaganda za izboljšanje kulturnih in нравnih razmer po vojašnicah. Da bi se vojaštvo odvadilo potikanja po ulicah o prostem času, pomnože vojaške klube in organizirajo obiskovanje gledališča in kinematograf. Uprizore se komadi proti prostituciji in organizira se boj proti kajenju, psovanju in kletvini.

V dveh - treh vrstah

Napad na guvernerja Smitha. Na posebni vlak, s katerim se je peljal v Chicago predsedniški kandidat guverner Smith, je bilo na ohijski meji oddanih več strelcev. Smith je ostal nepoškodovan.

Ford na Kitajskem. Kitajska narodna vlada je naprosila Forda in štiri druge odlične ameriške strokovnjake, naj kot svetovalci sodelujejo pri gospodarski obnovi Kitajske.

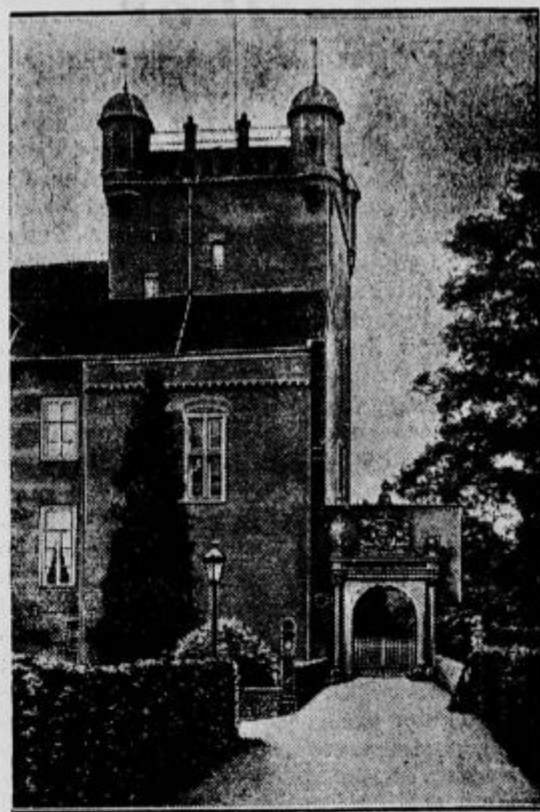
Pred povratkom Zeppelina. »Zeppeline« si je ogledalo minolo nedeljo do 800.000 oseb. Zaradi poprav je odhod v Evropo določen šele za prihodnjo nedeljo ali ponedeljek. Nabira se ogromno pošte, za katero so izdali posebne doplačilne znamke, ki znašajo za pismo en dolar, za karto 50 centov. Dr. Eckener namerava predvsem uvesti reden zračni poštni promet z Ameriko. V ta namen se mora zvišati Zeppelinova hitrost na dva in pol dne vožnje preko Atlantika; Zeppelin naj bi startal vsak četrti dan v obeh smereh.

Podmornik se je potopil. Pri vajah japonskih vojnih ladij je torpedolovec zadel v podmorski čoln, ki se je takoj potopil. Štiri moše posadke pogrešajo, ostale so rešili.

Renta za ruskega velikega kneza. Varšavski emigrantski list »Za svobodo« poroča, da so se francoska, angleška, belgijska in italijanska vlada spozumele, da skupno zagotove ruskemu generalissimu v svetovni vojni, velikega knezu Nikolaju Nikolajeviču dosmrtno rento.

Ruska princeza na Ellis Islandu. Princeza in princezinja Gargarin, člana nekdanje znamenite in bogate ruske plemiške družine, sta dospela v New York, kjer so ju pa poleg mnogo drugih evropskih izseljencev na Ellis Islandu pridržali.

Tovarna se je podrla v Belfortu; v zgradbi so bili tačas le trije zidarji, katerih enega je ubilo, dva pa sta bila le lahko poškodovana. Ni še dognano, ali so bili v 3 nadstropju odstranjeni preostali ohijski ali pa je bila zgradba nesolidno zidana.

Grad Heerenberg, ki ga je kupil bivši nemški cesar Viljem II. za svoje novo bivališče. Grad leži blizu nizozemskega mesta Enschede, ki šteje 50.000 prebivalcev; od westfalske meje je oddaljen samo 10 km.

Zadnje žrtve v Vincennes. Izpod razvalin nove stavbe v Vincennes so potegnili zadnje tri mrtve žrtve. Stavbenika in polirja so oddali v sodne zapore. Izpod razvalin so rešili še živega psička, čegar cviljenje je bilo vse dni po nesreči čuti.

Svetovni frizerski kongres so 21. oktobra otvorili na Dunaju.

Avtomobilisti požgali vas. V vasi S. Perre de Misage pri Grenoblu sta dva avtomobilista natakala bencin. Pri tem sta svetila z odprtimi svečami tako neprevidno, da se je bencin užgal in je zgorela cela vas.

Preprečen napad na ogrsko narodno banko. Budimpeštanska policija je aretirala trojico mednarodnih zlikovcev, ki so nameravali napasti višjega uradnika Ogrske narodne banke na njegovem službenem potu, ko bi imel s seboj velike vsote.

Pijančev nož. V Hollensteinu na Spodnje Avstrijskem je alkoholik Josef Prohatschek s kuhinjskim nožem zaklal in razmesaril svojo ženo ter svojo dveletno hčerko. Ljudstvo ga je hotelo linčati.

Mussolinijev pisateljski honorar. Mussolini je imel prejeti za svoje članke v ameriških listih 100.000 lir honorarja; vsoto je nakazal poštinskemu fondu za fašistovske otroke.

Kaligulove ladje dvignejo. Minolo soboto so slovesno začeli z deli za izsušenje Nemškega jezera, na katerega dnu počivajo ladje rimskega cesarja Kaligule. Vodo v jezeru bodo znižali za 22 metrov; voda, ki mora odteči, se ceni na 31 milijonov kubičnih metrov. Ladje, ki jih hočejo dvigniti, leže ob kraju.

Kavčuk iz plevela. Kijevskemu inženjerju Vojnorovskemu se je po štiriletnih poskusih posrečilo iz raznega plevela napraviti kavčuk. Stvari pripisujejo velik pomen.

Smrt pri poroki. V Pfundu pri Landecku na Štajerskem je pred oltarjem med poročnim obredom zadela kap ženina Antona Schwenningerja, tajnika katoliškega delavskega društva.

Škoda po volkovih v Rusiji. Leta 1927 so povzročili volkovi ruskemu kmetijstvu 20 milijonov rubljev ali pol milijarde dinarjev škode.

Registracija znanstvenikov v Leningradu. V zmislu zakona morajo mladi znanstveniki meseca oktobra vsakega leta naznaniti oblasti svoja znanstvena dela, ki so jih dovršili v prejšnjem letu. Kdor tega ne stori, nima pravice do naslova znanstvenika. Tačas je prijavi- ljenih v Leningradu do 1500 znanstvenikov.

Prva prokuratorica v Sovjetski Rusiji. Za prokuratorja v guberniji Tula je bila imenovana dosedanja pomočnica moskovskega gubernijskega prokuratorja V. N. Cejtina.

Parker Gilbert, generalni agent za nemška reparacijska plačila, ki vodi pogajanja za izpremembo Dawesovega načrta.

»Slišal sem, da iščeš blagajnika?«

»Celo dva.«

»Tako? Ali ti podjetje tako uspeva?«

»Ne ravno, ampak poleg novega blagajnika iščem tudi starega, ki mi je ušel.«

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sreda, 24. okt.: 12: Reproducirana glasba in borzna poročila. — 19: Srbohrvaščina, poučuje prof. Mazovec. — 19:30: Ledena doba in njeni sledovi v Sloveniji, predava dr. Valtjer Bohinje. 20: Klavirski večer g. prof. Noča: Mozart: Sonata A-dur, Brahms: Intermezzo iz sonate F-mol, Marx: Praeludium, Debussy: Arabeska, Martuzzi: Scherzo, Novak: Sere-nada, Chopin: Mazurka, Liszt: Etude de Paganini oro. 5. Vmesne točke poje g. Rus. — Poročila.

Četrtek, 25. okt.: 12: Reproducirana glasba in borzna poročila. — 19: Italijanščina, poučuje prof. Gruden. — 19:30: O radiu, predava prof. Andree. — 20: Komorni večer. Komorni trio za cello, gosli, klavir. Sodelujejo člani kr. opere. Koncertni moj-ster prof. Ivan Trošt, sollo-cellist Avgust Müller in kapelnik Niko Štrliof: 1. L. v. Beethoven: G-dur op. 8. 2. Adagio: Allegro vivace: Largo con espre-sione — Scherzo (Allegro) — Finale (Presto). 2. Niels W. Gade op. št. 29 Novellettes (a-mol) Alle-gro scherzando-Andantino con moto- Moderato Lar-ghetto con moto-Finale (Allegro). — 21:30: Poro-čila.

Drugi programi

Sreda, 24. oktobra.

Zagreb: 17.30 Lohka glasba — 20.35 Koncertni večer. Skladbe za klavir in sopranski solo. — Breslau: 16.30 Zabavni koncert — 20.15 »Zadnje maske«. »Spremenjeni komedijanti«, enodejanke. — Praga: 20.10 Kabaretni večer — 21.30 Klavirske skladbe. — Leipzig: 16.30 Koncert orkestralne godbe — 20 »Lepa mlinarica«, ciklus pesmi od Müllerja. — 21 »On je kriv«, komedija. — Stuttgart: 16.35 Orkestralna glasba — 20 »Hardtholka kme-tica« drama v 5. dej. (Weißhardt). — Bern: 16 in 17 Orkestralna glasba — 20 Komorni koncert — 21.10 Orkester. — Katowice: 18 Večerni koncert — 20.30 Koncert. Na sporedu dva kvinteta. — Frank-furt: 16.35 Orkestralna glasba — 20.15 Koncert in govori z del. radio-predstave. — Brno: 19 Veče-rni koncert. — 19.45 Predavanje o češki literaturi. — 20 Zborovski koncert moškega zbora — 21 Koncert lahke glasbe. — Rim: 20.45 Instrumentalni in vokal-ni koncert s pestrim sporedom. — Langenberg: 17.45 Lohka glasba — 20 Orkestralni koncert. — Berlin: 20 Zabavna prireditev — 21.30 Plesna gla-sba. — Dunaj: 11 Koncert godalnega kvarteta — 16.10 Popolnanski koncert orkestra — 20.10 Veče-rna prireditev; nato lahka glasba. — München: 16 Lohka glasba komornega kvarteta — 19.05 »Nizina«, opera v 3. dej. (d' Albert). — Milan: 20.50 Lohka glasba — 22.50 Koncert ciganskega orkestra. — Budapest: 12 Klavirski koncert — 17.40 Ogrske pe-smi — 19.30 »Ernani« opera, prenos iz gledališča — 22.30 Koncert ciganske kapele.

Rabite

Tungstram
barium-elektronke

Naznanila

Ljubljansko gledališče

G. Josip Križaj gost v ljubljanski operi. V če-trtek, dne 25. oktobra se poje v ljubljanski operi Opunodova opera Faust za abonente reda D. Pri-tele predstavi poje vlogo Melista znani in priljubl-jeni basist g. Josip Križaj iz Zagreba, ki prištev-a vlogo Melista med svoje najboljše pevke in igral-ske vloge. Brez dvoma je marsikomu ostal v ne-izbrisnem spominu še izza svojega lanskega goso-tovanja v tem delu. Pri predstavi sodeluje tudi baletni zbor pod vodstvom g. Golovina.

Mariborsko gledališče

24. oktobra, sreda: Ob 20. uri: THERESE RA-QUIN. Ab. A. Premijera.

25. oktobra, četrtek: Ob 20 uri »HLAPCI«. Ab. C Kuponi.

Prireditve in društvene vesti

»Ljubljana« ima drevi ob 7 skupno pevsko vajo v dvorani Uniona. Radi važnosti udeležba za vse obvezna. Točni. Pevovodja.

Prijateljski sestanek Slov. kat. akad. starešin-stva se vrši v četrtek, dne 25. t. m. od četrta na 21 doli v drugi sobi Rokodelskega doma. Vsi člani iskreno vabljeni! — Odbor.

Seja stolne prosvete je drevi ob 8 v jugoslo-vanski tiskarni.

Orel

Orel-St. Peter. Danes zvečer ob 8 fantovski večer. Predavanje dr. Sarabona. Udeležba obvezna.

Poizvedovanja

Mali nožiček se je našel na Gorenjskem. Dobi se pri kamnoseškem mojstru Vodniku Kolodvorski ulici.

MALI OGLASI

Vaaka drobna vrstica 1-50 Din ali vaaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo više. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službo dobe

Bonbonjerja

(Bonbonkocher) kot po-možno moč, išče mo za tvornico kandi-ov. Stock Cognac Medicinal d. d., Slav. Požega.

Sodavičar, pomočnik

se takoj sprejme pod ugodnimi pogoji, s popol-nimi spričevali, ki bi la-hko sam obrt vodil. — Desimir Došen, sodavičar, Bosan. Novi.

Kleparski pomočnik

za stavbiško in galante-rijsko delo se sprejme v stalno delo, Košar, Hre-nova ul. 7, Ljubljana.

Mizar, pomočnika

sprejemam takoj v stalno službo; biti mora spreten za vsa mizar-ka dela. — Starost 28—35 let. Sprej-me se tudi vajenec iz okoliš-kega mesta Ljubljane. Srečko Zupan, sploš. mi-zarstvo, Ljubljana, Rožna ulica št. 35.

Učenec ali učenka

kmetijskih staršev, s po-trebno šolsko izobrazbo, se sprejme v trgovino z meš. blagom v Ljubljani. Hrana in stanovanje v hi-ši. — Ponudbe na upravo Slovenca pod »Poštenih staršev« št. 10.260.

Dva dobra pomočnika

z večletno prakso, sprej-mem. Nastop takoj. Ignac Grden, strojno mizarstvo, št. Vid pri Stični.

Deklica

14—16 let, ljubiteljica otrok, kršč. staršev, se takoj sprejme k otrokom in se lahko uči tudi ku-hati. V. Bratina, trgovec, Križevci pri Ljutomeru.

Pekovskega vajenca

sprejme takoj z vsi oskr-bi v hiši Alojzij Noč, pekovi. mojster, Kranj 29.

Službe iščejo

Mladenič

24 let star, vojaščinu prost, izučeni strojni klu-čavničar, vsled pomanj-kanja dela odpuščen, išče službe kot sluga ali kaj sličnega. Vajen je vsega dela. Značajan, trezen in pošten v vsakem oziru. — Naslov v upravi pod št. 10.600.

Kmetijski fant

(začetnik), 24 let star, vojaščinu prost, iz kr-ščanske hiše, zanesljiv, vajen konj, išče službe, najraje v trgovini ali go-stilni v mestu ali trgu. Naslov v upravi pod št. 10.352.

Sedlarski pomočnik

išče dela. Naslov pod št. 10.340.

Pouk

Klavir in nemščino

poučujem po najboljši metodi in zmerni ceni. — Naslov pove uprava lista pod št. 10.158.

Večerni pouk

za izvrševanje lastne gar-drobe za gospodične uradnice, vpelje modni atelje M. Šarc, Ljubljana, Miklošičeva c., palača Pokojnih. zavoda, vhod Prazakova 15/III. Prijave se sprejemajo celodnevno.

Gimnazijec

daje v matematiki, fiziki, latinščini in grščini iz-vrstno instrukcijo. — Po-nudbe na upravo »Slo-venca« pod »Matemati-ka« št. 10.385.

Zasluzek

Zastopniki

dobe pri razpečevanju državnih papirjev z za-varovanjem največje pro-vizije (od 1. do 7. obroka) ozir. 3 cele obroke od »Uspjeh-a«, Beograd, Dračka 9.

Postranski zaslužek

nudimo agilnim gospo-din, kateri bi hoteli pro-dajati naš predmet pri-vatnim strankam na de-žel. Zasluzek do 100 Din dnevno. Za vzorec pri-loži 10 Din v znamkah. — Pismene ponudbe na Rozman, Maribor, poštni predal 2.

Provizijski potnik

za mesto Ljubljano in okolico se sprejme za prodajanje medicinskega železnega likerja. Po-nudbe na pošt. predal 142.

Denar

Uradnico

(praktikantinja), ki bi vlo-žila v aktivno, visoko rentabilno podjetje večji kapital proti zelo dobre-mu obrestovanju, sprej-memo takoj. Eventualno hrana in stanovanje v hi-ši. — Tudi sprejem kot družabnica možg. Cenj. ponudbe z navedbo viši-ne kapitala na oglasni od-delek pod »Strojepiska« št. 10.359.

Stanovanja

Prazna soba

z elektriko in posebnim vhodom, se odda: Kose-skega ulica 22, Kozelija.

Gospodična išče

2 sobi in kuhinjo v me-stu. — Ponudbe na upravo Slovenca pod »Primerna cena« št. 10.387.

Opremljeno sobo

prtično, priprosto, snaž-no, solčno, mirno, blizu poštne direkcije, oddam dvema ali enemu gospo-du. — Vprašati v upravi Slovenca pod št. 10.384.

Posrestva

Kupim hišo

z obrtjo v mestu ali na deželi. Ponudbe na upra-vu lista pod šifro »Hiša z obrtjo« št. 10.357.

Hiša v št. Vidu št. 23

se prodaja ali da v najem. Pism. ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Hiša« št. 10.383.

Kupimo

Krompir, čebulo

česen, kostani, suhe hruške (figovke), kaša, ješ-preni, fižol, orehi in aj-do — kupuje Nabavljalna zadruga uslužbencev drž. železnice, Ljubljana-Siška.

Hlode

bukove in hrastove (hra-stove že od 20 cm na-prej), kupuje parna žaga V. Scagnetti, Ljubljana.

Psa, dobrega čuvaja

mladega, kupim. Ponudbe z navedbo cene na upra-vu »Slovenca« pod »Pes-čuvaj«.

Bukova drva

vsako množino ponudite z navedbo cene družbi Ilirija, Ljubljana, Vilhar-jeva cesta, za glavnim kolodvorom.

Obrt

Vijoline

kitare, citre, strune in potrebščine kupite naj-bolje pri M. Mušiču. Pa-viljon za dramskim gle-dališčem. Prepričajte se!

Volna in bombaž

za strojno pletenje in ročna dela dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA Stari trg 12 - Zidovska 4.

Pozor!

Slike za legitimacije izvršuje najhitreje in ce-no Franc Kunc, fotograf, Ljubljana, Wolfova ulica.

Žaganje drv

z motorno žago. — Uran Franc, Vilharjeva cesta, telefon št. 2820.

Prodamo

Puhasto perje

kg 38 Din. razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Izkoristite priliko, dok-ler zaloga traja. Imam tudi beli puh kg 300 Din. L. Brozović, kem. čistio-na perja, Zagreb, Ilica 82.

Slezijski premoč

odlični, in koks, prompt-no iz skladišča, ter trbo-veljski premoč, dobavlja Čebin, Ljubljana, Wolf-ova ulica 1. — Tel. 2756.

Jedilnico

mizo, 6 stolov, 2 kredenci z marmorjem in zrcalom ter divan, vse zelo dobro ohranjeno, prodam za 5500 Din. Naslov v upravi lista pod št. 10.360.

Med

pristen, večjo množino skupaj, prodaja lastni pri-delek, V. Bratina, Kri-ževci pri Ljutomeru.

Fižol za kuhno

nudi najceneje Sever & Komp., Ljubljana.

Nemško deteljo

prvo in drugo košnjo, le-po sušenju, prodaja ca. 8000 kg, prešano, po 1.75 Din za kg. Obrniti se je na naslov Fedor Jelimov, Stična, Dolenjsko.

Razno

Darujte

Podpornemu društvu sle-pih, Ljubljana, Volfova ulica št. 12!

Drva

bukove in hrastove od-padke od parketov, do-stavljajo po nizki ceni na dom parna žaga V. SCAGNETTI v Ljubljani, za gorenjskim kolodvorom.

Vsakdo

R. MIKLAUC

»Pri Školu« LJUBLJANA Pred Skofijo št. 3 Lingerjeva ulica

Koruzo za krmo

oddaja najceneje veletrgovina žita in moka A. VOLK, Ljubljana Resljeva cesta št. 42.

Parkete hrastove in bukove hrastov rezan les in parjeno bukovo

prodaja najugodnejše Ivan Šiška tovarna parket in parne žage Ljubljana - Metelkova ulica 4. Telefon 2244.

Kupuje vedno in vsako količino hrastovih hlodov, hrastovih desk 27 mm in hrastove frize.

Najcenejše in najuspeš-nejše krmlilo za prašiče in konje je zdrava, nova

koruza v storžih

Dobi se po zelo nizki ceni pri trvdki

A. VOLK, Ljubljana, Resljeva cesta 24. Zahtevajte ponudbe.

Termin za ofertalno ponudbo zaradi prodaje iglastega lesa

na posestvu gospoda Ig-nacija Zavolovšek, Oko-nina, SE ODGODI na 25. nov. 1928. — Gornji grad, 22. oktobra 1928. — Prisilni odpravnik Frane Kranjc s. r.

Velika izbira. Najnižje cene.

Dvokolesa nova od Din 1000— naprej. Sivalni stroji od Din 1400— naprej. Otroški vozički od Din 240— naprej. Motorji po najnižji ceni. Ogledjte si pred nakupom zalogo. — Prodaja na obroke. Ceniki franko.

„TRIBUNA“, F. B. L. Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Ljubljana, Karlovska cesta številka

Najboljši v materialu in konstrukciji so
kolesa in šivalni stroji znamke
„Gritzner“ in „Adler“
za dom, obrt in industrijo. — Švicarski
pletilni stroji „Dubied“. Istotam pi-
salni stroji „Uranija“ v treh velikostih
Pouk vezanja brezplačen! Na obroke!

Le pri
JOS. PETELINC
Ljubljana

blizu Prešernovega sp
ob vodi
Večletna garancija!
Zahtevajte ponudbe

Stara renomirana tvrdka

M. Urbas

(lastnik Miroslav Urbas)

kot prva in najstarejša izdelovalnica in raz-
pošiljalnica priporoča pristne

kranjske klobase

priznana kot specialiteta izdelane zajamčeno
samo iz svinjskega mesa

lastnega izdelka

Ljubljana

samo

Slomškova ulica 13

poleg Mestne elektrarne

Brzjavke: Urbas Ljubljana
Telefon št. 3322

VELOUR
in **SUKNO**
za damske plašče
velika izbira, nizke cene
R. MIKLAVIC pri sklopi
Ljubljana
Lingartova ul. Medarska ul.
Pred ikotijo

Sadje v gospodinjstvu.

Konzerviranje sadja in zelenjavi.
Spisal M. Humeck. Cena Din 24.-.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

IDEALNI ČEVLJI

Doma, pri delu ali v pisarni odpočl-
jejo Vaše noge samo v obutvi iz
tkanine.

Za jesensko sezono smo izpopol-
nili naše čevlje iz

baržuna
in lastina

6445-60602

4445-60602

PRIJETEN počutek Vam nudi samo ta čevlj,
ker Vaše noge pri vsakem gibanju obvaruje
pred utrujenostjo.

DAME! Nosite doma, pri delu in v pisarni samo
obutev iz baržuna in lastina, ki
jo še nadalje prodajamo po Din **89'-**

Rata

NAZNANJAM

cenjenemu občinstvu, da se nahaja moja

krznarska obrt

sedaj na Vidovdanski cesti 2. Za obilen
obisk se priporoča **ALOJZ LAMPIČ**.

Ksilolitni tlak

polaga:

MATERIAL trg. d. z o. z.
Ljubljana, Dunajska cesta št. 36

Županstvo občine Sv. Peter pri Mariboru naznanja, da
je umrl bivši dolgoletni član občinskega in krajevnega šol-
skega odbora, velečastili gospod

Matevž Štraki

duhovni svetnik in župnik.

Pogreb se bo vršil v sredo dne 24. oktobra ob 10. uri dopoldne.

Sv. Peter pri Mariboru, dne 23. oktobra 1928.

Globoko potrtem srcem naznanjam v svojem in v imenu svojih otrok, kakor
tudi v imenu vseh ostalih sorodnikov, da nas je zapustil za vedno naš preljubljeni,
zlati atek in soprog, gospod

dr. Ivan Dimnik

odvetnik v Krškem

ki je umrl danes po kratki in mučni bolezni, previden s tolažili svete vere.

Naš predobri atek nas je ostavil same v neizmerni žalosti.

Blagoslovitev pokojnikovega trupla bo v četrtek, dne 25. oktobra ob 9. uri
dopoldne v Krškem, nato se pa truplo prepelje v Trbovlje, kjer bo položeno k
večnemu počitku istega dne, t. j. v četrtek, dne 25. oktobra ob 16. uri.

V Krškem, dne 23. oktobra 1928.

JULKA DIMNIK, soproga. — **ANICA, JULČICA, FRANJICA**, otroci
Vsi ostali sorodniki.

Prodajalka ali pomočnik

za papirno, galanterijsko oziroma knjigotržno stroko z dobrimi
referencami se sprejme. Ponudbe s prepisi spričeval in sliko
na upravnishvo tega lista pod št. 46. — Istotam je tudi mesto za
blagajničarko.

AGILEN POTNIK

25 do 30 let star, neožen/en, če mogoče iz stroke kolonialnega
blaga, z dobro trgovsko odgojo in dovoljnim znanjem slovenskega
in nemškega jezika, more z dovršenim in zanesljivim delom
dobiti stalno nameščenje v večjem podjetju. — Rokopisne po-
nudbe s prepisi spričeval se prosijo poslati pod „Marljivost 105“

NA INTERREKLAM D. D. ZAGREB, MAROVSKA BROJ 28

Št. 37.347/28, ref. IX.

Razpis

Mestna občina Ljubljanska razpisuje

dobavo štedilnikov, peči in parketov

za novo mestno stanovanjsko hišo na Poljanah.

Ponudbe je vložiti pri mestnem gradbenem uradu, Šolski
drevored 2/II, dne 3. novembra 1928 do 11 dopoldne.

Potrebni ofertalni pripomočki se dobe pri gori imenova-
nem uradu od 24. oktobra 1928 dalje.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 19. oktobra 1928.